„NOWY ŚWIAT" — SKONSOLIDOWANY DNIA 4-GO PAŹDZIERNIKA 1925 Z „TELEGRAMEM CODZIENNYM" JEST NAJPOTĘŻNIEJSZYM CZYNNIKIEM W ŻYCIU POLSKIEM NA WSCHODZIE.

Nowy Świat

THE POLISH MORNING WORLD

„NOWY ŚWIAT" — CONSOLIDATED OCTOBER 4-TH 1925 WITH THE „TELEGRAM COZDIENNY" — IS AN OUTSTANDING POLISH INFLUENCE IN THE TERRITORY IT DOMINATES.

No. 254. ROK XXIX. DAILY AND SUNDAY | NEW YORK, SOBOTA, 11 WRZEŚNIA, (SATURDAY, SEPTEMBER 11), 1926 | 1924, at New York Post Office, New York, N. Y. Entered as Second Class Matter, March 21st. | CENA 3 CENTY.

KANADA W PRZEDEDNIU DONIOSŁYCH WYPADKÓW

Wtorkowe wybory mają zadecydować o politycznem stanowisku Dominjum

LIBERALI DĄŻĄ DO USAMOWOLNIENIA KANADY

MONTREAL, 10 września. — Powszechne wybory do parlamentu kanadyjskiego, które mają się odbyć w przyszły wtorek, prawdopodobnie będą mieć doniosłe znaczenie w historji Kanady. Wynik tych wyborów zadecyduje o stanowisku Kanady w imperjum angielskiem.

Jeżeli zwycięży partja liberalna z byłym premjerem Kingem na czele, należy się spodziewać, że parlament kanadyjski zażąda całkowitej niezależności od Anglji z wyjątkiem uznawania króla Anglji jako króla Kanady.

W kołach bardziej zakonspirowanych ujawniają się wyraźne dążenia do połączenia Kanady ze Stanami Zjednoczonemi, szczególnie w następstwie ostatniego nieporozumienia pomiędzy rządem premjera Kinga a generał-gubernatorem Byng'em. — Przed kilku miesiącami premjer King zażądał od generała-gubernatora Byng'a, jako zastępcy króla, rozwiązania parlamentu i rozpisania nowych wyborów. Gen. Byng odmówił żądaniu premjera, co było niesłychaną rzeczą w historji Dominjów angielskich. Przedstawiciel króla zawsze szedł za radą swego premjera. W tym wypadku gen. Byng zamiast zastosować się do rady premjera, dał mu dymisję i powołał przedstawiciela partji konserwatywnej Meighana do utworzenia nowego rządu. Nowy premjer po utworzeniu rządu wkrótce stracił poparcie większości kongresu i zmuszony był ustąpić. Wtedy gubernator Byng rozwiązał kongres i wyznaczył nowe wybory, które się jednak będą odbywać pod hasłem opozycji przeciw zastępcy króla i uwolnienia Kanady od zależności Anglji.

KRWAWA KONTR-REWOLUCJA W GRECJI

Setki osób zabitych w starciu wojsk wiernych rządowi z gwardją byłego dyktatora

LONDYN, 10 września.—Według wiadomości pochodzących z wiarogodnych źródeł w Atenach, stolicy Grecji, przyszło do krwawych starć pomiędzy wojskami wiernemi rządowi i gwardją byłego dyktatora Pangalosa, która po otrzymaniu rozkazu rozbrojenia się, wycofała się z miasta z bronią w ręku, grożąc przywróceniem byłego dyktatora do władzy.

Premjer Kondylis wobec pogróżek zbuntowanej gwardji wydał wiernym rządowi wojskom rozkaz rozbrojenia gwardzistów, którzy stawili zbrojny opór, w następstwie czego przyszło do zbrojnego starcia. Wojska rządowe w przeważających siłach zaatakowały zbuntowanych gwardzistów i po zaciętej walce, w której z obydwóch stron padło kilkudziesięciu zabitych, zmusiły zbuntowanych do złożenia broni. Gwardziści Pangalosa poddali się na łaskę i niełaskę rządu. Premjer Kondylis wyznaczył specjalny trybunał wojskowy dla rozpatrzenia sprawy buntu gwardji byłego dyktatora.

PORTUGALJA NAWIEDZONA ZOSTAŁA TRZĘSIENIEM ZIEMI

Wybuch nowego wulkanu w Japonji

LIZBONA, 10 września. — Południowa część Portugalji została nawiedzona silnem trzęsieniem ziemi. Wielka fabryka korków położona na południowym brzegu Tagu naprzeciw Lisbony padła w gruzy skutkiem gwałtownego wstrząśnienia, grzebiąc w ruinach dziesiątki zabitych i rannych.

• • •

Skutkiem fali trzęsień ziemi jakie w ostatnich czasach nawiedzają różne punkty północnej części kuli ziemskiej w wielu krajach powstało wiele wulkanów. Jednym z takich wulkanów powstałych w ostatnim czasie, jest wulkan na górze Tokach na wyspie Hokkaido, położonej na morzu Ochockim na północ od Japonji.

Podczas wybuchu wulkanu dwie osoby straciły życie. Olbrzymie chmury dymu siarczanego zaległy zborza góry ziejącej ogniem. Wśród ludności powstała panika.

Szarańcza, powodzie i przymrozki zniszczyły poważną część zbiorów w Rosji

MOSKWA, 10 września. — Rachuby na bogate zbiory tegoroczne zawiodą boleśnie dzięki klęsce szarańczy, która przybyła olbrzymią chmurą z Krymu, przeszła cały północny Kaukaz i przeniosła się do Astrachania, zostawiając po sobie straszliwie zniszczone pola. Na dobitkę nieszczęścia rzeka Wołga zgotowała w tym roku powódź niepamiętną od 50 lat i poniszczyła również zbiory na olbrzymich przestrzeniach, a w okolicach wysuniętych bardziej na północ niemniejsze szkody wyrządziły zbyt wczesne przymrozki. Jeżeli dodać do tych naturalnych klęsk niezwykłą „żarłoczność" objawianą przez rosyjskich chłopców, którzy co raz więcej spożywają zboża, a w roku bieżącym, wedle obliczeń rządowych zjedzą go o 5,000,000 ton więcej niż w roku zeszłym — zrozumiemy, że rachuby rządu na wielki wywóz zagranicę nie sprawdzą się pewno w tym roku.

Stany środkowe dotknięte zostały klęską powodzi

Szkody wyrządzone powodzią wynoszą $2,000,000 dolarów — Najbardziej został dotknięty stan Indiana

Mała Catherine Marie Raines, lat 6, udała się sama w podróż ze stanu Iowa, aż do Newarku. Przez omyłkę wysiadła jednak z pociągu na stacji w Baltimore i błąkała się po ulicach miasta w ciągu 2 dni. Pewien policjant odprowadził ją na stację policyjną, gdzie oczekuje obecnie na przyjazd swoich krewnych

CHICAGO, 10 września. — Sześć osób straciło życie i przeszło $2,000,000 straty zostało wyrządzonej skutkiem powodzi, jaka nawiedziła stany środkowe. Najbardziej został dotknięty stan Indiana i Illinois.

Miasto Terre Haute, Ind. i Jacksonville, Illinois, zostały trzykrotnie nawiedzone powodzią w ciągu 10 dni.

Kopalnie węgla w środkowej części stanu Illinois zostały częściowo zalane wodą. Ulice wielu miasteczek zostały zawalone namułem na kilka cali wysoko.

WIELKI PROCES ZAMACHOWCÓW BIAŁO-RUSKO-SOWIECKICH

WILNO, 10 września. — W sądzie okręgowym rozpoczął się tu proces przeciwko 33 Białorusinom, którym akt oskarżenia zarzuca, iż w roku 1924 i 1925 wzięli czynny udział w zawiązywaniu na terenie województwa nowogródzkiego ob... sku, mającego na celu usunięcie na tym terenie rządu polskiego i chcieli się targnąć na całość terytorjum polskiego przez oderwanie od Polski części terytorjum.

Weszli oni w bezpośredni kontakt z władzami G. P. U. w Mińsku, gdzie często bywali dla zawierania pisemnych umów, które realizowali na terenie polskim przez formowanie oddziałów dywersyjnych i powstańczych z miejscowej ludności organizacje napadały na pociągi, posterunki policji, miasteczka, dwory i pojedyńcze osoby. Pozatem gromadzili zapasy broni w celu zaopatrzenia w przyszłości zorganizowane oddziały powstańcze ludności miejscowej.

Skład sądu stanowią: prezes Owsianik, sędziowie Wyszyński i Jacewicz. Oskarża prok. Koberski. Świadków ze strony oskarżenia powołano 48, ze strony obrony przeszło 100. Najważniejszymi z oskarżonych są Makowski, Szalabo i jedna kobieta Irena Wojtowicz.

Baker twierdzi, że Ameryka nie powinna się odgraniczać od reszty świata

CARLISLE, PA., 10 września. —Na odbytym tu 54-ym dorocznym zjeździe organizacji farmerskiej wygłosił przemówienie były sekretarz wojny Newton D. Baker, twierdząc, że w Waszyngtonie potrzebujemy ludzi nietylko mądrych w naszych własnych sprawach, lecz takich, którzy są w stanie pomóc Stanom Zjednoczonym w przywróceniu równowagi między innemi narodami świata. Potrzebny nam jest nowy rodzaj sprawiedliwości i zapewnienia międzynarodowego kredytu przy wyeliminowaniu wszelakich zazdrości — twierdził pan Baker.

G. ŚLĄSK CHCE ŚCISŁEGO POŁĄCZENIA Z POLSKĄ

WARSZAWA, 10 września. — Górny Śląsk domaga się unifikacji z Rzeczpospolitą. Wojewoda i marszałek Sejmu popierają życzenie związków patrjotycznych i żądają zniesienia osobnego Sejmu i osobnej administracji.

Ostatnie Wiadomości

Traktat amerykańsko-węgierski zatwierdzony

BUDAPESZT. — Amerykańsko-węgierski traktat handlowy, a także traktat przyjaźni Stanów Zjednoczonych z Węgrami zostały zatwierdzone przez obydwa państwa.

Traktaty wchodzą w życie z dniem pierwszego października i będą obowiązywać przez 10 lat.

• • •

Austrja otrzymała 9,000,000 dolarów pożyczki

WIEDEŃ. — Kanclerzowi Ramekowi udało się uzyskać od Ligi Narodów ostatnią ratę pożyczki w sumie 9,000,000 przyznanej Austrji przed kilkoma laty. Klerykali austrjaccy nie posiadają się z radości, że ich rządowi udało się wydobyć ostatnią ratę pożyczki, chociaż z wielkiem obniżeniem godności państwowej. Kanclerz Ramek musiał się zgodzić na wszystkie warunki Ligi, a między innemi na obniżenie pensyj urzędników państwowych, by dać dowód, że przyznane Austrji pieniądze nie zostaną użyte na pokrycie deficytu.

• • •

Księża meksykańscy wyjeżdżają gromadnie do Europy

MEKSYK MIASTO. — Na skutek przeciągającego się sporu kościoła z rządem wielu księży meksykańskich, nie mogąc odprawiać nabożeństw w swych kościołach, wyjeżdża poza granice Meksyku, szczególnie do republik południowo-amerykańskich, Kuby a wreszcie do Europy do Hiszpanji, gdzie spodziewają się znaleźć tymczasowe schronienie. Wielu księży posiadających tajnie żony i dzieci porzuca księżostwo i stara się o posady rządowe.

• • •

W Europie nie widać biedy

LONDYN. — Sekretarz skarbu St. Zjedn. Andrew Mellon, znajdujący się w drodze powrotnej do Stanów Zjednoczonych ze swej podróży wakacyjnej, zapytany co sądzi o sytuacji w krajach europejskich oświadczył, iż mimo silkuzgodnowej podróży po Europie nie zauważył oznak złych czasów.

Demonstracja 20,000 tkaczy w Passaic

20,000 robotników weźmie udział w pochodzie — Uroczystość urządzono z okazji przyjęcia strajkujących tkaczy do Amerykańskiej Federacji Pracy

PASSAIC, 10 września. — W sobotę po południu odbędzie się tutaj olbrzymia demonstracja strajkujących robotników tkackich z okazji zorganizowania szeregu oddziałów unji robotników tkackich i przyjęcia ich do Amerykańskiej Federacji Pracy. W pochodzie ma wziąć udział 20,000 robotników, którzy następnie udadzą się na wielkie zgromadzenie masowe pod gołem niebem w parku pierwszej wardy, na którem będzie przemawiał William Green, prezydent Amerykańskiej Federacji Pracy. W pochodzie strajkujących tkaczy i robotników wezmą udział przedstawiciele wszystkich lokali unijnych Amerykańskiej Federacji Pracy z okolicy New Yorku.

Wśród strajkujących robotników wstąpiła nadzieja na ostateczne zwycięstwo w walce z baronami tkackimi. Przyłączenie się strajkujących tkaczy do American Federation of Labor zapewnia strajkierom wielką pomoc moralną i materjalną, co niewątpliwie przyczyni się do rychlejszego zakończenia strajku.

Niemcy marzą o odebraniu kolonij zamorskich i wielu innych rzeczach

GENEWA, 10 września. — Niemieccy przedstawiciele w Genewie oświadczyli prasie, iż z chwilą, gdy Niemcy dostaną stałe miejsce w Radzie Ligi Narodów podniosą natychmiast sprawę zwrotu kolonij niemieckich za morzami tudzież sprawy mniejszości narodowych niemieckich w Polsce i we Francji, rewizję granic wschodnich i kwestję zagłębia Saary.

Wstępujcie do Komitetów Im. Piłsudskiego!

Weterani wojny wszechświatowej za zgładzeniem długów wojennych

Pani Cosima Wagner, żona Ryszarda Wagnera, światowej sławy kompozytora, liczy obecnie 86 lat. Pani Wagner jest córką Franz'a Liszta i księżny d'Agoult

KONGRES WETERANÓW POPIERA PLAN AMERYKAŃSKI

Dłużnicy powinni zapłacić tylko tyle ile mogą

WARSZAWA, 10 września. — Zakończyła się tutaj konwencja Stowarzyszenia Weteranów Wojny Światowej, znanego pod nazwą „Fidac" i delegaci przed wyjazdem do swych domów wyjechali do Krakowa i Zakopanego, gdzie się odbędą pożegnalne ceremonje.

Obrady ostatnich sesyj kongresu były poświęcone sprawie długów międzyaljanckich. Wniosek delegacji amerykańskiej zostać przyjęty jednomyślnie. Wniosek amerykański brzmiał następująco:

„Poświęcenia i ofiary złożone podczas wojny światowej, prowadzonej dla obrony wspólnej sprawy wolności i bezpieczeństwa gospodarczego, powinny być brane w rachubę przy załatwianiu kwestji długów wojennych i jeżeli czas wykaże, że obecne umowy o długach międzyaljanckich okażą się sprzecznemi z idejami, w obronie których wojna była toczona, państwa będące wierzycielami powinny zezwolić na rozpatrzenie umów.

Delegaci amerykańscy zastrzegli się jednak uroczyście przed uchwaleniem tego wniosku, że nie mogą do niego być dołączone rezolucje, krytykujące rząd Stanów Zjednoczonych lub jego postępowanie.

Przed wyjazdem z Warszawy, przewodniczący amerykańskiej delegacji ofiarował miastu Warszawie srebrną tablicę w uznaniu serdecznej gościnności z jaką stolica Polski przyjmowała delegatów weteranów wojny światowej.

200 OSÓB ZATRUTYCH NIECZYSTEM MLEKIEM

MLECZARZE OSKARŻENI O SPRZEDAWANIE NIECZYSTEGO MLEKA

Władze zarządziły energiczne śledztwo dla ustalenia odpowiedzialności

DYERSBURG, Tenn., 10 września. — Dwustu mieszkańców miasteczka Dyersburga zostało zatrutych po spożyciu nieczystego mleka. Wiele z zatrutych osób znajduje się bliskich śmierci. Mleczarze, których mleko stało się powodem zatrucia, zostali oskarżeni o naruszenie prawa o czystości artykułów spożywczych.

WSTRZĄSAJĄCA TRAGEDJA MORSKA

Okręt zatonął wraz z załogą i wszystkimi pasażerami — Zabłąkana mina podwodna spowodowała katastrofę

RYGA, 10 września. — Przybrzeżny statek pasażerski „Neibode" zatonął zeszłej nocy w zatoce Ryskiej wraz z całą załogą i 3 pasażerami, najechawszy podczas silnej burzy na wyrzuconą z głębi morza minę morską.

Wzburzone morze uniemożliwiło ratunek ginących bez ratunku członków załogi i pasażerów.

Okręt ujechał zaledwie trzy mile od wybrzeża kąpielowego Wecaki, położonego na północ od Rygi, gdy nagle rozległ się donośny huk i po bokach okrętu wzbił się w powietrze słup dymu i wody. W kilka minut po wybuchu okręt przechylił się na bok i nagle podawszy się naprzód zniknął pod wodą. Mieszkańcy nadbrzeżni widzieli sygnały wzywające o ratunek, ale nikt się nie odważył pośpieszyć rozbitkom z pomocą z powodu wzburzonego morza.

Z POLA PRACY

Policja znowu znęca się nad strajkierami w Passaic — Krwawy napad na krawców łamistrajków — Powszechny strajk w przemyśle papierniczym w Norwegji — Strajk 3,000 mazykantów w Chicago — Robotnicy portowi zażądają podwyżki -

PASSAIC, 10 września.—Dwunastu strajkujących tkaczy zostało w brutalny sposób pobitych przez policję, gdy odmówili porzucenia swych stanowisk pikiet przed bramą fabryki Botany Worsted. Szef policji Zober w odpowiedzi na oskarżenia strajkierów oświadczył, że strajkierzy naruszyli przyrzeczenie dane władzom policyjnym, iż nie będą pikietować fabryki Botany, której znaczna część robotników powróciła do pracy.

• • •

CARLSTADT, N. J., 10 września. — Dwaj krawcy duńscy zostali porżnięci nożami przez nieujętych napastników, którzy wyskoczywszy z automobilu zadali idącym robotnikom kilka pchnięć nożami w plecy i wskoczywszy z powrotem do automobilu odjechali bez przeszkody, mimo, że na miejscu wypadku znajdowało się wielu przechodniów.

• • •

OSLO, (Norwegja), 10 września. — W norweskim przemyśle papierniczym wybuch generalny strajk. Przeszło 12,700 robotników porzuciło pracę na znak protestu przeciw ogłoszonej zniżce 27 procent dotychczasowej zapłaty. Robotnicy w przemyśle chemicznym także noszą się z myślą porzucenia pracy z powodu zapowiedzianej zniżki wynoszącej 10 centów na godzinę.

• • •

CHICAGO, 10 września. — Wszystkie wysiłki dla załatwienia strajku muzykantów teatralnych spełzły na niczem. Przedstawiciele unji muzykantów, jak również przedstawiciele właścicieli teatrów mimo całonocnej konferencji, nie doszli do żadnych wyników. Kilkakrotnie w czasie konferencji zdawało się, iż spór jest bliski zakończenia, za każdym jednak razem wielkie nadzieje okazały się zwodniczemi.

• • •

NEW YORK, 10 września. — Stowarzyszenie robotników portowych, przedłożyło kompanjom okrętowym żądanie podwyżki zapłaty z 80c na dolara na godzinę i polepszenie warunków pracy i dolara i pół za godzinę pracy po regularnych godzinach pracy.

Zorganizowani robotnicy portowi zagrozili wyjściem na strajk, o ile ich żądania nie zostaną natychmiast spełnione.

NOWY POGROMCA KANAŁU ANGIELSKIEGO

Francuz G. Michel przepłynął z Francji do Anglji w 11 godzin 5 minut

DEAL (Anglja), 10 września. — Kanał Angielski po raz czwarty został zwyciężony przez świetnych pływaków. Nowym pogromcą Kanału Angielskiego jest Georges Michel, lat 36, piekarz paryski, który po dziewięciu nieudałych próbach, podjął się po raz dziesiąty i przepłynął Kanał w 11 godzinach pięciu minutach, pobijając rekord Ernesta Vierkottera o jedną godzinę 28 minut.

Nowy szampjon pływacki jest narodowości francuskiej, pozostawiając jedynie Włochy, Anglję i Rosję z większych państw dla ubiegania się o przepłynięcie Kanału.

• • •

NEW YORK, 10 września. — Pani Gade Corson, która była drugą Amerykanką, która przepłynęła Kanał Angielski, przybyła dzisiaj do New Yorku witana entuzjastycznie przez delegacje matek. Pani Corson jest pierwszą kobietą - matką, której udało się przepłynąć Kanał Angielski. Pani Corson po przyjeździe do New Yorku spotkała się z powitaniem ze strony władz miejskich, które jej wręczyły diplom honorowego obywatela miasta New Yorku.

DZISIAJ
11
SOBOTA
Wrzesień ma 30 dni

KALENDARZYK

Prota i Jacka.

Wypadki Historyczne

W roku 1662 zaraza w Warszawie.

POGODA:

Przepowiednie biura meteorologicznego w Washingtonie głoszą:
Pogoda.

Złoty, 19.3 centów amer. 11,5c
Bond 5% pożyczki płatnej w roku 1940 70¾
Bond 6% pożyczki płatnej w roku 1950 90

RADIO PROGRAM

STACJA WEAF, NEW YORK, 492
4:00 po południu—11:00 wieczór
4:00—Orkiestra do tańców.
6:00—Orkiestra do obiadu.
7:00—Orkiestra Al. Lentza.
7:30—Ben Gordon, tenor.
8:00—Orkiestra Savoy.
10:00—Orkiestra Berniego.
11:00—Orkiestra Rolfe'a.

STACJA WMCA, NEW YORK, 341
6:40 wieczór—12:00 w nocy
6:40—Belle Brooks, piosenki.
7:00—Anna Berickson, pianistka.
7:30—Orkiestra z Monte Carlo.
11:00—Orkiestra McAlpin.
12:00—Artyści Hotelu McAlpin.

STACJA WJZ, NEW YORK, 455
7:05 wieczór—10:30 wieczór
7:05—Orkiestra Hotelu Waldorf-Astoria.
10:30—Orkiestra Astora.

STACJA WGBS, NEW YORK, 315
6:30 wieczór—10:30 wieczór
6:30—William Chosnyk, pianista.
7:45—Orkiestra Pike'a.
9:00—Ensemble smyczkowe WGBS.
10:30—Orkiestra z Arrowhead Inn.

STACJA WOR, NEWARK, 405
7:00 wieczór—11:15 wieczór
7:00—Ensemble Sheltona.
7:30—Orkiestra z Chateau Baltrusol.
8:30—Orkiestra Pryora.
9:15—Orkiestra symfoniczna.
9:45—Orkiestra koncertowa.
10:30—Orkiestra Monterey'a.
11:15—Orkiestra Berniego.

POSIEDZENIA

Poniedziałek:

Chór „Polonja", posiedzenie miesięczne w Domu Narodowym, przy St. Mark's Place.

Chór „Wanda", posiedzenie miesięczne w Domu Polskim, przy Courtlandt Ave., Bronx.

Wtorek:

T-wo Śpiewu „Echo", lekcja w Domu Narodowym, przy St. Mark's Place.

T-wo Śpiewu „Harmonja", lekcja w Domu Narodowym, przy St. Mark's Place.

T-wo Śpiewu „Chopin", lekcja w Domu Polskim, przy Courtlandt Ave., Bronx.

Sokół Polski, Gniazdo Nr. 85, posiedzenie miesięczne w Domu Polskim, przy Courtlandt Ave., Bronx.

WETERANI ARMJI POLSKIEJ

Pozostało nam zaledwie kilkanaście dni, aby skompletować listę tych wszystkich, którzy służyli w armji polskiej czy to w legjonach Piłsudskiego, armji Hallera, Muśnickiego, względnie w regularnej armji polskiej. Co się tyczy oddziałów armji Hallera, to tylko ci proszeni są o przysyłanie adresów swoich, którzy nie należą do Stowarzyszenia Żołnierzy Armji Polskiej. Inni żołnierze i szarże zechcą nadsyłać swoje adresy do nas jak najprędzej.

Wszelkie korespondencje prosimy adresować Wydział Wojskowy, c/o Nowy Świat, 24 Union Square, New York City.

OBRAZKI NOWOJORSKIE

codziennie szkicuje WŁÓCZĘGA.
Adres: „Włóczęga" c. o. „Nowy Świat" 24 Union Square

Przyjdzie kiedyś czas, gdy zaopatrzony w odpowiednie pełnomocnictwa zajrzę i do piekła na ziemi, do kilku piekieł w okolicy New Yorku, w których są setki Polek i Polaków.

Mam na myśli zakłady dla obłąkanych.

Wiem z doświadczenia, ze smutnego doświadczenia, że za szaremi murami tych zakładów kryje się tyle zbrodni i niesprawiedliwości, tyle cierpienia, iż pióro tego wszystkiego opisać nie zdoła. A jednak... Trzeba aby „swój do swego szedł", abyśmy wiedzieli co się tam dzieje.

Onegdaj pisaliśmy o liście pani Wasilewskiej z Jersey City, która zainteresowała się losem polskiego weterana Kuczyńskiego, dręczonego w zakładzie dla obłąkanych w Washingtonie. O zakładzie tym pisze i pani Rowley, której zaprzysiężone zeznanie poniżej podajemy.

American Equity Association nadesłało nam dokumenty w sprawie polskiej dziewczyny, Stanisławy Czerka z Cleveland, Ohio, znajdującej się obecnie w zakładzie dla obłąkanych.

Historja Stanisławy Czerki jest interesująca, z wielu przyczyn. Przyjechała tu z matką w roku 1914 licząc lat szesnaście. Po długim czasie prób i niepowodzenia otrzymała zajęcie w hotelu. Tu zaczyna się jej historja. Może czytaliście o podobnych wypadkach w książkach, może i na ekranie widzieliście podobne tragedje. W tym wypadku mowa o rzeczywistości. Szesnastoletnia Stanisława pracowała więc w hotelu (najlepsze miejsce dla młodej dziewczyny) zarabiała mało ale żyła skromnie i oszczędzała. Po roku uwiedziona i okradziona z zaoszczędzonych dwustu dolarów przez ludzkiego potwora zaszła w ciążę a to tak przygnębiło młodą dziewczynę, że dostała lekkiego rozstroju nerwowego. Co dalej było opowie wam Amerykanka pani Rowley, jakoteż świadkowie, którzy jej zeznanie zaprzysiężone podpisali.

• • •

Zaprzysiężone Zeznanie
w sprawie St. Czerka.

W dniu 7-go sierpnia 1926 roku, przed poniżej podpisanym urzędnikiem i dla wyżej wymienionego powiatu, upoważnionego do odbierania przysięgi osobiście zgłosiła się pani Mona L. Rowley, która pod przysięgą zeznała następujące:

że mieszka w mieście Cleveland, Ohio i jest nauczycielką języka angielskiego dla obcokrajowców przez piętnaście (15) lat.

że zna Stanisławę Czerka, która jest zatrzymana w Cleveland State Hospital jako obłąkana i że znała Stanisławę Czerka od dłuższego czasu.

że odwiedziła i rozmawiała z wymienioną Stanisławą Czerka kilka razy i jest przekonana, iż Stanisława Czerka jest inteligentna i przy zdrowych zmysłach.

że jest obznajomiona z historją sprawy Stanisławy Czerka, która w skróceniu przedstawia się następująco:

Będąc w stanie brzemiennym przez uwiedzenie jej przez człowieka, który ją potem okradł z jej oszczędności i opuścił, wpadła w stan rozstroju na tle nerwowem. W tym stanie aresztowano ją i zatrzymano w szpitalu detencyjnym w Cleveland, Ohio. Później poddana była inkwizycji dla zbadania jej umysłowości i na podstawie niezaprzeczonych zeznań świadków uznana została za obłąkaną.

Nie dano jej żadnego wezwania lub zawiadomienia w łączności z tą inkwizycją i nie miała żadnych świadków lub doradcy prawnego dla swej obrony.

Była trzymana to w jednem to w drugiem miejscu od listopada 1924 roku i została zasądzona na deportację przez władze imigracyjne na podstawie, że jest obłąkaną cudzoziemką, obywatelką Polski i że była w tym kraju mniej niż pięć lat w czasie jej zasądzenia i że możliwie stanie się publicznym ciężarem. Są też twierdzenia, że przyczyna jej nierównowagi umysłowej istniała w czasie jej wstępu do tego kraju.

Przed obecnem jej położeniem rzeczona Stanisława Czerka zarabiała na własne utrzymanie, jest zdolna i teraz bardzo pragnie, aby jej dano sposobność zarobkowania.

że przyczyna jej rzekomego obłąkan'a nie istniała w czasie jej wstępu do tego kraju, co jest pozytywnie zaprzeczone przez jej matkę i najbliższych krewnych. Przyczyną jej tymczasowego rozstroju nerwowego jest uwiedzenie i opuszczenie, z którego już wyzdrowiała, a to stało się na długo po jej wstępie do Stanów Zjednoczonych.

Wszelkie dane wskazują na to, że jest ona przy zdrowych zmysłach i nie jest możliwem, aby się stała publicznym ciężarem, ponieważ dobra i stała posada czeka ją po uwolnieniu.

(Podpis)
MONA L. ROWLEY.

Zaświadczone i zaprzysiężone przede mną dnia 7-go sierpnia 1926 roku. roku.

(Pieczęć)
(Podpis)
JONSON, Notary Public.
Cleveland, Ohio.

Powyższe zaprzysiężone zeznanie jest poparte przez zaprzysiężone zeznania:

(Podpisy)
Pani MARY KRAMIS,
MIKE RADKOWSKI,
Pani MARY DZIĘGELEWSKA,
PARANK ROBY,
LOMO MARECKA,
ANNA CZERKA,
MILAN J. KELLER,
THOMAS SMITH,
TOM RUCZYŃSKI,
Wszyscy z Cleveland, Cuyahoga County, Ohio

Nieporozumienie rodzinne kończy się samobójstwem męża

Pani Snedecor, żona Raymonda Snedecora, zamieszkałego w Bay Shore, L. I. w niczem się nie różniła od miljona innych kobiet, które cechuje wyraźna płytkość poglądów i uczuć i stąd wrodzona niestałość. Małżonka Snedecora bardzo często wychodziła z domu, ażeby zobaczyć się ze swoim kochankiem Edgarem Reybertem i spędzić z nim kilka miłych chwil. Tajemnicze randki i osoba kochanka były dla niej urozmaiceniem prozaicznej egzystencji.

Małżonek zdawał sobie sprawę z zachowania się lekkomyślnej żony. Wiedział on, że zdradza go ze swoim przystojnym kochankiem. Ażeby więc w jakikolwiek sposób znaleźć wyjście z sytuacji i otoczyć należytą opieką swoją czteroletnią óreczkę zaproponował jej separację. Ale nawet gorące przywiązanie do dziecka nie mogło uchronić Snedecora od rozpaczliwego kroku, na który się odważył znużony rozterką duchową.

Nie mogąc pogodzić się z myślą, że jego ognisko domowe zostało zrujnowane i że stracił na zawsze ukochaną kobietę, Snedecor zwrócił się do sądu, ażeby ukarać kochanka swojej żony, który zniweczył jego szczęście rodzinne. Snedecor domagał się odszkodowania w postaci 25,000 dolarów za „kradzież miłosną."

Przed udaniem się w podróż do New Yorku żona domagała się od Snedecora zaniechania procesu jaki wytoczył jej kochankowi. „Dam swoją odpowiedź po przyjeździe", odpowiedział zdenerwowany mąż i przerwał rozmowę. Gdy pani Snedecor wróciła do domu po kilkudniowej nieobecności ujrzała ku swemu przerażeniu zimne zwłoki męża, który otruł się gazem. To była jego ostatnia odpowiedź.

Z TEATRU POLSKIEGO

Otwarcie sezonu zimowego w niedzielę, dnia 12-go września w Central Opera House

W niedzielę, dnia 12-go września, gala przedstawieniem, na którem odśpiewaną zostanie niezrównana operetka „Cygańska Miłość", otwarty zostanie sezon zimowy Polskiego Teatru.

Generalną próbą odbytą w dniu dzisiejszym na obszernej scenie w Central Opera House zakończono trzytygodniową przygotowawczą pracę. Cały zespół złożony z artystów solistów i solistek, świetnie przygotowanych chórów, ślicznego baletu prześciga się w wykonaniu powierzonych im ról. Śmiało można powiedzieć, że takiego zespołu nie było jeszcze nigdy na polskiem przedstawieniu.

Świetne głosy Marjewskiej, Wandyczowej, Ochrymowicza i Szczawińskiego, niezrównana finezja i rutyna sceniczna, artyzm Bandrowskiej, Mirskiej, Posseltowej, Bromińskiego i Gruza, mistrzostwo w tańcu Kotchetowskiego i jego partnerki, nakoniec dobre chóry składają się na tak świetną całość, że wszyscy ci którzy pospieszą na premjerę „Cygańska Miłość" długo nie zapomną tego przedstawienia.

Operetka „Cygańska Miłość" graną będzie tylko raz jeden w New Yorku, w niedzielę, dnia 12-go września, w Philadelphia, Pa., dnia 14-go września i w Newark, N. J., dnia 19-go września.

Na otwarcie sezonu Polskiego Teatru piękna sala teatralna Central Opera House powinna być przepełniona publicznością żądną podniosłych wrażeń.

Wspomnienie pośmiertne

W jednym ze starszych miast polskich, a mianowicie w Ciechanowie, województwo Warszawskie, zmarł powstaniec z 1863 roku ob. Mieczysław Półkośnik, ojciec Mieczysława Półkośnika, członka Towarzystwa Śpiewu „Harmonja" w New Yorku, zamieszkałego pn. 323 East 10th Street.

Zmarły w chwili zgonu liczył lat 105.

Podczas powstania brał on czynny udział w walkach z dziczą moskiewską i był kilkakrotnie ranny.

W późniejszych latach, a nawet podczas inwazji bolszewickiej pracował wspólnie z innymi mieszkańcami przy rozwożeniu żywności dla wojska i kopaniu okopów.

Wiadomość o śmierci ob. Półkośnika została otrzymana pocztą przed dwoma dniami i sprawiła wielkie wrażenie na synu, który pragnął ojca widzieć w przyszłym roku.

Wszyscy, którzy znają ob. Półkośnika współczują w jego stracie wielce.

I my przyłączając się do nich składamy na tem miejscu swoją kondolencję.

Cześć pamięci zmarłego patrjoty.

Niech mu ziemia lekką będzie!

KTO, CO I GDZIE?

Na pokładzie okrętu Frederick VIII przybyła poważna liczba rodaków, z których pewną część stanowili ci, jacy musieli czekać na swoją kolej (next) przy otrzymaniu wizy amerykańskiej.

Agencja szyfkartowa ob. Jana Kukola, (United Steamship Agency), pn. 326 East 14th St. odebrała i tym razem czterech pasażerów z grupy nowicjuszów oddając tym samym przysługę zadowolonym zawsze klientom.

• • •

Członkowie ochotniczego oddziału ratowniczego z Broom St. celebrowali trzydziestą rocznicę swego istnienia przez urządzenie balu na przystani okrętowej na rzece East River. Organizacja ta, jak wykazują statystyki, uratowała od śmierci w nurtach rzek około pięćdziesiąt osób w ciągu dwóch ubiegłych miesięcy.

• • •

„Buster" nie żyje. Jedyny lew morski, który znajdował się w akwarjum nowojorskiem zakończył życie. Przed kilkoma tygodniami miał on dwóch przyjaciół, ale ci wskutek starości zdechli tydzień temu. „Buster" został ujęty w Kalifornji przed 22 laty. Stamtąd przywieziono go do Coney Island. Po pożarze w wymienionem miejscu rozrywkowem zabrany on został do akwarjum, gdzie przez całe lata zabawiał dzieci swoimi skokami i szczekaniem. Jako przyczynę śmierci lwa morskiego dozorcy podają atak serca, spowodowany utratą przyjaciół.

• • •

Amerykańskie instytucje dają korzyści ludziom pracy i jeżeli chcemy, aby w republice naszej dobrze się działo musimy wszyscy jak jeden mąż interesować się polityką. Takie słowa wypowiedział senator Wadsworth podczas zebrania centralnego komitetu pracy. Oprócz tego w mowie swej senator potępił grupy bigotek i bigotów, którzy przez swój fanatyzm działają na szkodę państwa i przyczyniają się do ograniczenia wolności osobistej mieszkańców całej Unji.

Z LEPSZEJ STRONY

Tak się to już utarło, że tylko czyny złe i szkodliwe, którym tyle miejsca prasa poświęca, są przedmiotem powszechnego zaciekawienia. Dobre lub nawet bohaterskie uczynki zostają w cieniu, choć wysławianie ich z starych lat życia mogłoby przynieść nie mniej pożytku, niż przynosi szkody. Pogoń za sensacjami zbrodniczej natury. Łatwiej jest jednak reporterowi o rzeczy złe lub smutne. Te są zawsze na składzie w kronikach policyjnych. Dobre— trudniej znaleźć. Tu już reporter, choćby i najbieglejszy w swym kruszeniu liczyć musi na stałą współpracę ogółu czytelników, którzy obserwując z bliska i piękne rzeczy i dzieląc się z reporterem swemi obserwacjami ułatwić mu mogą wdzięczną pracę przedstawiania świata z lepszej strony. Na tę pomoc liczy reporter Nowego Świata i czeka od was, czytelnicy tych, najdrobniejszych choćby „spostrzeżeń", które mógłby zużytkować na tej szpalcie.

Wyśmiewali się z jej biedy

Przed kilkoma dniami zauważyłam tłum ludzi zebrany na rogu ulicy. Niektórzy śmieli się i dowcipkowali. Podszedłszy bliżej przekonałam się, że przyczyną drwin tłumu była kobieta w średnim wieku, bosa, obdarta i wycieńczona.

Przedostawszy się przez ludzi wzięłam staruszkę za rękę i wsiadłszy w taksówkę zawiozłam ją do domu.

Znalazłszy się w mieszkaniu dałam jej parę pończoch i suknie, a także nakarmiłam, gdyż przekonałam się, że nieszczęśliwa istota oprócz ubrania potrzebuje strawy.

S. GIZYŃSKA,
East 11th Street,
New York City.

Ważne dla Mechaników

Konferencja członków i delegatów Stowarzyszenia Mechaników Polskich na stan New York i New Jersey odbędzie się w niedzielę, dnia 19-go września r. b., w Domu Narodowym, pn. 19-23 St. Mark's Place, o godzinie dziesiątej rano.

UCZCIE SIĘ PRAKTYCZNE
WSZYSTKIE GAŁĘZIE
ELEKTRO-TECHNIKI
są wykładane
PRAKTYCZNE
W pierwszorzędnej Amerykańskiej instytucji dla kształcenia się w rzemiosłach.
Nie Używamy Podręczników
Pojedyncze Instrukcje
Możecie Zacząć Dzisiaj
Na żądanie wysyłamy BEZPŁATNIE obszerny katalog.
New York
ELECTRICAL SCHOOL
31 West 17th St., New York City

POLSKI KOMITET POMOCY STRAJKUJĄCYM TKACZOM W PASSAIC I OKOLICY
zwołuje
NA SOBOTĘ, 18-GO WRZEŚNIA
o godzinie 7:30 wieczorem
W POLSKIM DOMU NARODOWYM
19-23 St. Marks Place

WIELKI WIEC OGÓLNY
i konferencję Towarzystw Polskich w New Yorku i okolicy

dla zorganizowania pomocy strajkującym tkaczom w Passaic i okolicy

Na wiecu omówiona będzie sprawa urządzenia wielkiego przedsiębiorstwa na rzecz strajkujących.

Tysiące robotników polskich z górą pół roku walczy bohatersko z terorem niemieckich baronów przemysłowych.

Dopomóżmy im do zwycięstwa!

Za Polski Komitet Pomocy Strajkującym Tkaczom w Passaic i okolicy z

L. GRAFF, przewodniczący,
T. RADWAŃSKI, sekretarz.

Na tej konferencji zostanie wybrany delegat na zjazd, który się odbędzie dnia 16-go października r. b. Członkowie, którzy otrzymali proxy niech takowe z sobą przyniosą do wypełnienia na imię delegata, jaki będzie wybrany, jak również członkowie, którzy jeszcze nie wymienili swoich starych akcyj na nowe mogą to uskutecznić i głos oddać delegatowi, jaki będzie wybrany. O jak najliczniejsze przybycie członków i delegatów uprasza się.

T. ZIELIŃSKI, Sekr. Kom. Okr.

Pobudka do pracy!

Drugie wielkie zebranie koszykarzy

Zacny Robotniku!

Na pierwszem masowem zebraniu koszykarzy utworzyła się ponownie unja koszykarska, która liczy już dużą liczbę członków. Lecz to wszystko za mało. Potrzebnem jest koniecznie należeć do tej organizacji każdemu robotnikowi tego fachu.

Wy wszyscy, którzy nie wstępujecie do unji wstrzymujecie naszą robotę, która musi być tego roku zrobiona. My już zorganizowani robotnicy do was w imieniu naszego dobra ogólnego apelujemy—przyjdźcie w sobotę, dnia 11-go września r. b., o godzinie czwartej po południu, do Arlinton Hall, pn. 19-23 St. Mark's Place. Dowiecie się bardzo wiele ciekawych rzeczy od wybitnych mówców.

Główny organizator Amerykańskiej Federacji pracy na New York powiedział: „Gdy już będziemy wszyscy należeć do unji, wtedy ona przez swoich wpływowych adwokatów wyśle petycję do rządu Stanów Zjednoczonych o nałożenie jak największego cła na importowaną robotę z Europy i innych krajów.

Inne fachy już swoje otrzymały w ten sposób.

J. SOWIŃSKI, Sekr. Prot.

DOLARY AMERYKAŃSKIE
wypłacane w Polsce
przy następujących opłatach:

$ 5.—	$ 5.60
$ 10.—	$ 10.65
$ 20.—	$ 20.70
$ 30.—	$ 30.80
$ 50.—	$ 51.20
$ 100.—	$ 102.25
$ 200.—	$ 204.25
$ 500.—	$ 509.—
$1000.—	$1017.—

Telegraficznie $2.00 dodatkowo do powyższych opłat.

Wysyłamy pieniądze do Polski od 26 lat z pełną gwarancją.

EMIL KISS
BANKER
4th Ave. i 9th St., (Bible House)
NEW YORK
BILETY OKRĘTOWE—WKŁADY

MEDYCZNE LABORATORJUM ŚWIĘTEGO MICHAŁA

Znane po całej Ameryce i Kanadzie od 15 lat ze swych prawdziwych, najlepszych i gwarantowanych lekarstw na wszelkie zastarzałe, chroniczne choroby męskie, kobiece i dziecięce.

„REUMATYN" do nacierania ciała w wypadkach reumatyzmu, zaziębienia, bólu głowy, w krzyżach, w piersiach i wszystkich innych częściach ciała.—Cena $2.00.

„TAPLETKI" od zaziębienia, reumatyzmu, od gorączki, łamania ciała, bólu głowy, w krzyżach, w piersiach i wszystkich innych częściach ciała.—Cena $1.00.

„BALZAM NA KASZEL" i zaziębienie, od chrypki, ciężkiego oddechu, bólu w piersiach i gardle.—Cena $2.00.

„BALZAM TONIC" na oczyszczenie zepsutej i wzmocnienie osłabionej krwi, na bolączki, wyrzuty, pryszcze i stare rany, od zaziębienia krwi, na brak apetytu, przywraca siłę męską i kobiecą do życia rodzinnego.—Cena $2.00.

„ŻOŁĄDKOWY BALZAM" leczy katar żołądka, usuwa szlamę, chroniczne zatwardzenie, gazy, zaburzenia wątroby i reguluje żołądek.—Cena $2.00.

Pieniądze radzimy wysyłać razem z zamówieniem. Pisz po katalog wszelakich lekarstw lub przyjdź, a z pewnością pomożemy tobie.

ST. MICHAEL MEDICINE CO., INC.
DEPT. B, 589 GROVE STREET, JERSEY CITY, N. J.

NAJNOWSZE POLSKIE REKORDY
Sprzedajemy również rekordy rosyjskie, ukraińskie i angielskie

COLUMBIA

ORKIESTRALNE
18138F Francuska Polka, wykonała Orkiestra Malowiejska
Polka „Rach-Ciach-Ciach", wykonała Orkiestra Malowiejska
18142F Dzień Dobry, Polka, Polska Orkiestra Columbia
Wypijmy Cośkolwiek, Polska Orkiestra Columbia

INSTRUMENTALNE
18143F „Marzenie", Walc, skrzypce i harmonika, Wł. Podosek i Miecz. Krupieński
Polka „W Okopach", skrzypce i harmonika, Wł. Podosek i Miecz. Krupieński
12042F Nasze Góry, Walc, Kwartet Instrumentów
Nasze Złotko, Polka, Kwartet Instrumentów
18119F Wesoły Góral, Mazur, Sosnowski Trio
Kujawiak po Zaręczynach, Sosnowski Trio
12034F Amerykańskie Potpourri, Kwartet na Koncertynach
Repasz Banda, Kwartet na Koncertynach

ŚPIEW KOMICZNY
18144F Kawalerski Stan, Kwartet Braci Okulskich z akompanjamentem orkiestry
Na Mityngu, Kwartet Braci Okulskich z akompanjamentem orkiestry

MELODJE WIEJSKIE
18141F Jadą Ułani, Ignacy Ulatowski, baryton
Nad Ebrą Fale, (Jakiś to Chłopiec), Ignacy Ulatowski, baryton

KOMICZNE DUETY
18140F Kum i Kuma, Wojtek i Magda, Komiczny Duet
Czy to Panna, czy Mężatka, Wojtek i Magda, Komiczny Duet
18120F Wesele Magdy, Ignacy Ulatowski, komit
Hupaj-Siupaj, Ignacy Ulatowski, komit
18121 Maciek Granacik, Ignacy Ulatowski, komit
Dawniej a Dzisiaj, Ignacy Ulatowski, komit

Żądajcie nasz pełny katalog rekordów, wyślemy go bezpłatnie. — Wybór najrozmaitszych polskich rekordów. Mamy również rolki na piano. Wszelkie zamówienia wypełniamy natychmiast i starannie. Ceny umiarkowane.

Otwarte cały dzień i w niedzielę
POLISH AMERICAN RECORD COMPANY
86—2nd Avenue róg 5-ej ulicy **New York City**

SZKOŁA RADY OŚWIATOWEJ

Podajemy do wiadomości, że zapisy dziatwy do szkoły rozpoczną się w sobotę, dnia 11-go b. m. w Washington Irving High School na 17 ul. i Irving Place, pomiędzy 3-cią i 4-tą ave., od godz. 2:30 popołudniu.

P. NOWOTKA, kierownik szkoły.

WIADOMOŚCI Z NEW JERSEY

JERSEY CITY

Zawiadomienie

W urządzeniu Obchodu Kościuszkowskiego w 150-letnią rocznicę podpisania niepodległości Stanów Zjednoczonych, komitet wybrany ze Złączonych Towarzystw dla urządzenia pamiątkowego obchodu apeluje do całej Polonji w Jersey City, N. J., aby starała się poprzeć taką sprawę narodową i patrjotyczną.

Obchód ten odbędzie się na wielką skalę z pochodem po ulicach do zbrojowni na górach. Sprawa taka jak wiadomo pociąga za sobą koszta. Ktoby się chciał przyczynić do dobra wspólnego co jest świętym obowiązkiem, to niech przybędzie na posiedzenie do Domu Polskiego, na Brunswick St., dnia 17-go września r. b.

Obchód odbędzie się w październiku. Dzień podamy w swoim czasie. Program będzie zajmujący. Przemawiać będą wybitni mówcy amerykańscy i polscy, przedstawiciele władz stanowych oraz konsulatu polskiego w New Yorku. Mamy nadzieję, że Polacy przybędą na posiedzenie wyżej oznaczone i wypełnią swój obowiązek przed i w czasie obchodu.

Największy i ostatni piknik w tym sezonie Twa „Gwiazda Młodzieży, Grupa 2250 Z. N. P.

Chcesz ucieszyć serce swoje
Na nasz piknik bracie jedź!
Piękne znajdziesz tam dziewoje
I zabawę będziesz mieć.

Kto żyw w wielkiej gromadzie naszej polskiej z Jersey City i okolicy wybiera się w niedzielę, dnia 12-go września r. b. na jedną z największych i najbardziej urozmaiconych zabaw, jaką będzie piknik Towarzystwa „Gwiazda Młodzieży" w Washington Grove Parku w Carlstadt, N. J.

Kto był na poprzednim pikniku Towarzystwa „Gwiazda Młodzieży" wie dobrze jak serdecznie można się ubawić.

Za Komitet Zabawy:
W. KRYSZEWSKI.

NEWARK, N. J.

Komitet im. Piłsudskiego, Nr. 15 wraz z Ligą Kobiet urządzają familijną wycieczkę, ostatnią w tym sezonie, w niedzielę, dnia 12-go września, na Crystal Lake, Eagle Rock, West Orange, N. J.

Wycieczka ma mieć charakter towarzyski, wspólna zabawa na świeżem powietrzu, zacieśnienie przyjaźni i bliższe poznanie się członków pomiędzy sobą i z sympatykami obu towarzystw. Wakacje zakończą się zabawą, a zacznie się praca przygotowawcza do założenia szkółki polskiej dla dziatwy i urządzenia szeregu odczytów i pogadanek z dziedziny nauk przyrodniczych i ekonomiczno-społecznych. Dalej są w projekcie lekcje śpiewu dla dzieci, a może i muzyki etc.

Prasę tę podejmują wyżej wymienione towarzystwa przy łaskawym współudziale Klubu Oświatowego.

Wycieczka ta będzie zatem niejako zjazdem demokracji mającej swą siedzibę w Klubie Oświatowym.

Wejście bezpłatne, lecz dobry humor i wesołe usposobienie bezwarunkowe, (będziemy mieć fotografistę między nami), to wystarczy za wstępne. Poznamy się po oznakach o barwach narodowych.

Dojazd: wziąć West Orange Trolley Car lub bus do samego końca, skąd Crystal Bus dowiezie do miejsca. Amatorzy spaceru mogą się przejść—jest zaledwie 20 minut do Crystal Lake. Cześć!

W razie niepogody prasa zamieści wiadomość o przesunięciu dnia.

Jeżeli was kto okradł, oszukał lub jeżeli macie nieporozumienia w domu, w sprawach rozwodowych, poszukujemy osób zaginionych, nie robi różnicy w jakim kłopocie jesteście, udajcie się do nas z całem zaufaniem. Wszelkich porad udzielamy darmo. Zgłoszenia do
State Detective Bureau
191 Newark Ave., Jersey City, N. J.

WIELKI SKŁAD
Najlepszego Pierza

puchu i wsypów w Ameryce. Posiadamy najlepsze czyste gęsie, białe pierze, ręcznie skubane, na pół z puchem i całe. Zanim więc przystąpicie do kupna pierza przyjdź do naszej firmy. Próbki wysyłamy darmo. Towar wysyłamy pocztą i ekspresem do wszystkich stanów w Ameryce. Piszcie do naszej firmy na adres
JOHN STACHULA CO.
110 Passaic St., Passaic, N. J.

Uroczysty Obchód Rocznicy Sierpniowej

W niedzielę, dnia 19-go września r. b., o godzinie trzeciej po południu, w Domu Narodowym Polskim, pn. 278-290 New York Ave., Newark, N. J. odbędzie uroczysty Obchód Rocznicy Sierpniowej.

Obywatele! Aby stwierdzić swój mocny i nierozerwalny związek z krajem, złożyć hołd pamięci poległych w walkach o niepodległość i zespolić się duchem i sercem z tymi, którzy na zew Józefa Piłsudskiego stawili się i w dniu 6-go sierpnia 1914 roku poszli obalić słupy graniczne i zdobyć ojczyznę, którzy wywalczyli i do dnia dzisiejszego trwają na posterunku pilnując jej całości i porządku—powinniśmy się zebrać na obchodzie gromadnie.

Na dole miasta jest nas zgórą 50 procent a siedzimy cichutko jakby nas tu nie było, przeto rodacy kochani przerwijcie tę smaczną drzemkę i stańcie do dzieła, zapamiętajcie datę obchodu i na oznaczony czas stawcie się z żonami, krewnymi, przyjaciółmi lub znajomymi na wysłuchanie bogatego programu.

Przemawiać będą: ob. W. Bojan Błażewicz, naczelny redaktor Nowego Świata i zasłużony ojczyźnie kapitan adwokat St. Gutowski.

Łaskawy udział przyrzekła znana śpiewaczka pani Eugenja Gregorkiewicz i wykona śpiewy wojskowe i operowe.

Będą jeszcze i deklamacje, a między innemi i milusińskiej Marysi Zarzyckiej.

Obudźcie się przyjdźcie.
Wstęp wolny.
Kom. im. J. Piłsudskiego, Nr. 15.

W ciągu trzech lat mały Danny Ryan, liczący 5 wiosen, był kaleką. Lekarze orzekli, że chłopaka nie da się wyleczyć. Wówczas rodzice udali się wraz z chłopcem do klasztoru św. Michała i po gorącej modlitwie chłopak odzyskał władzę w nogach. Za prawdziwość tego wydarzenia nie gwarantujemy.

Wielki bal

Sokół Polski z góry miasta, Gniazdo Nr. 17 po zakończeniu letnich wycieczek urządza wielki 26 roczny bal, w dniu 23-go października r. b., w Krueger Auditorium, na którym będą przygrywać dwie orkiestry prof. Omelczaka i New Dime prof. Woźniaka.

KOMITET.

ELIZABETH

Zebranie członków Stow. Mechaników Polskich

Dnia 12-go września, w niedzielę, o godzinie trzeciej po południu odbędzie się zebranie członków Stowarzyszenia Mechaników Polskich, w Domu Narodowym Polskim, pn. 111-113—1st Street.

Na zebranie to będzie zaproszony dyrektor Stowarzyszenia Mechaników ob. R. Grodzki, który poinformuje członków zebranych wszechstronnie o obecnym stanie Stowarzyszenia Mechaników Polskich.

Obecność każdego członka na tem zebraniu jest bardzo pożądana.

J. OBRUŚNIK,
Przedstawiciel Filji.

JEDYNY POLSKI TEATR W NEWARKU
OLIMPIA
przy Norfolk i So. Orange avenue
DZISIAJ! W SOBOTĘ DZISIAJ!
ŻONA
PIĘCIU MĘŻÓW
KOMEDJA W 8-CH AKTACH
W NIEDZIELE
ZA NIC ŻYDOWSKIE SWATY
SZTUKA LUDOWA ZE ŚPIEWAMI I TAŃCAMI
CENY POPULARNE

Gdy Doris Kenyon i Milton Sills odgrywali rolę małżonków w obrazie p. t. „I want my man" wśród ich kolegów i publiczności powstały pogłoski, że artyści będą odgrywać podobne role na ekranie życia. Milton Sills otrzymał obecnie rozwód ze swoją żoną co jeszcze bardziej wzmacnia przekonanie miłośników kinematografu, że para pobierze się w jak najkrótszym czasie.

SMUTNA KRONIKA

BALTIMORE, MD.

Bortnik zastrzelił swoją gospodynię

Piotr Będziewski, lat 36, wyznał na policji, że zastrzelił p. Katarzynę Fink, inaczej Zakęs, zamieszkałą na Bethel ulicy.

Strzelanina miała miejsce w obecności kilkoro dzieci zastrzelonej.

Według zeznania 9-letniej córki Marji, która jedynie widziała, jak Będziewski strzelał, miał on mieszkać u Zakęsowej od dłuższego czasu.

Przyszedł do domu i zażądał ponownie pokoju i wiktu. Kobieta odmówiła i to tak rozgniewało bortnika, że wydobył rewolwer i strzelił do niej, a następnie zbiegł. Zraniona kobieta zmarła w godzinę później w szpitalu.

Policja aresztowała zbrodniarza. Badany na stacji policyjnej w obecności dzieci zastrzelonej kobiety, Będziewski przyznał się do winy.

Został osadzony w więzieniu do rozprawy przed sądem kryminalnym.

Zastrzelona kobieta rozwiodła się ze swym mężem przed dwoma laty.

SPRINGFIELD, MASS.

Dwa lata więzienia za zaatakowanie żony brzytwą

Adam Gruszkowski, lat 42, z pod nr. 720 Dwight ul., został skazany na dwa lata do domu poprawy pod zarzutem napadu na żonę z bronią w ręku.

Żona oskarżonego zeznała, że zaatakował ją Gruszkowski brzytwą, zadając jej głęboką ranę w głowę.

Kiedy go aresztowano, powiedział, że po odsiedzeniu kary na niego nałożonej, dokończy tego, co mu się za pierwszym razem nie udało.

Gruszkowski tłumaczył się w sądzie tem, że skaleczył żonę przypadkowo. Sąd jednak jego usprawiedliwienia nie uwzględnił.

BOSTON, MASS.

Bezwstydna kradzież dziecięcych oszczędności

W nadziei spędzenia kilku dni wakacji, gdzie na pobliskiem wybrzeżu, 7-letni Franek Swirski, z 9-letnią siostrzyczką Anną, składali swe centy cały rok z czego się uzbierało aż $13.45.

W tych dniach, całą tę sumę ktoś dzieciom ukradł, a z tem znikła jak bańka mydlana, owa fantastyczna dziecinna radość użycia wakacji.

Chciałyby pokrzywdzone dzieci wiedzieć, kto był tym bezwstydnym z najbewstydniejszych złodziei, co miał sumienie pozbawić ich tej skromnej uciechy.

Kradzież była popełnioną w czasie nieobecności rodziny w domu, bowiem poszli wszyscy razem na ruchome obrazki.

GŁOSY Z POLSKI

INOWROCŁAW

Katastrofa samochodowa.

Na szosie między Inowrocławiem a Strzelnem miała miejsce katastrofa samochodowa, która pociągnęła za sobą śmierć jednej osoby. Wypadek nastąpił z powodu pęknięcia opony, wskutek czego samochód przewrócił się, przygniatając swym ciężarem jadących.

POZNAŃ.

Włamanie.

W nocy z poniedziałku na wtorek dokonano w Poznaniu włamania do firmy Kyzler przy ul. Wielkiej nr. 9. Bandyci nie mogąc wejść bezpośrednio do lokalu firmy, włamali się najprzód do handlu kolonjalnego, gdzie skradli towaru za 200 zł. Uczyniwszy w lokalu handlu kolonjalnego wyłom w murze, przeszli do piwnicy, skąd już bezpośrednio przedostali się do firmy Kyzler. W firmie tej włamywacze rozbili kasę ogniotrwałą, skąd zabrali 39.000 zł. gotówki i uciekli drogą, którą przyszli. Śledztwo w toku.

Za oszustwo.

Poznański sąd okręgowy skazał kupca niejakiego Władysława Jarosza na rok ciężkiego więzienia i utratę praw obywatelskich w ciągu lat 5-ciu za oszustwo. Jarosz sporządziwszy sobie pieczątkę oraz listy upoważniające do dokonywania transakcji z nieistniejącej firmy w Inowrocławiu, naraził kilku kupców na poważne straty. Jarosz pobierał zaliczki na towar, którego oczywiście nie dostarczał.

GRUDZIĄDZ.

Kara śmierci za dzieciobójstwo.

Przed tutejszym sądem okręgowym toczył się proces przeciwko Annie Krauzównie z Komórska, pow. Świeckiego, oskarżonej o utopienie swego 3-tygodniowego dziecka. Oskarżona przyznała się do winy, tłumacząc swój postępek tem, że dziecko starała się umieścić w przytułku ale bezskutecznie. Nie mając środków na utrzymanie swoje i dziecka, wrzuciła je do sadzawki w ogrodzie gospodarza w Nowej Wsi. Sąd skazał wyrodną matkę na karę śmierci.

GDAŃSK

Duch hakaty żyje.

Dr. Moczyński, prezes koła polskiego, wręczył Wysokiemu Komisarzowi Ligi Narodów w Gdańsku memorjał w sprawie szykanowania Polaków gdańskich. W memorjale tym dr. Moczynski przytacza szereg faktów gnębienia Polaków w Gdańsku, między innemi sprawę wrogiego stosunku Gdańska do Polski.

LUBLIN

Przytomność umysłu ocaliła sytuację.

W pociągu jadącym z Warszawy do Lwowa w pobliżu Lublina dokonano napadu bandyckiego. Do przedziału, w którym jechał naczelnik stacji Niekłań wraz z żoną i dziećmi, oraz kilku kupców, wpadli zamaskowani bandyci z żądaniem wydania pieniędzy. Jeden z pasażerów chwycił za linkę alarmową, wskutek czego pociąg zaraz zatrzymano. — Bandyci, zorjentowawszy się że grozi im przytrzymanie, zniknęli w ciemnościach nocy.

Zawiadomiony posterunek policyjny wszczął pościć za bandytami, jednak bezskutecznie.

KOWEL

Złapano Łazaruka.

W tych dniach policja złowiła ukrywającego się od paru lat b. wójta Łazaruka z gminy Stare Koszary, który zdefraudował kilkanaście tysięcy złotych z kasy gminnej i uciekł do Rosji sow. Widocznie mu się tam nie spodobało, bo powrócił do Polski. Łazarenka czeka kilka lat więzienia.

GNIEZNO

Tragiczny strzał.

W czasie sprzeczki z robotnikiem Janem Matuszkiewiczem we wsi Obora pod Gnieznem posterunkowy P.P., Gabała, z powiatowej komendy w Gnieźnie wystrzałem z rewolweru położył go trupem na miejscu. S. p. Matuszkiewicz osierocił żonę i pięcioro nieletnich dzieci. Zabójcę zawieszono w urzędowaniu.

ZAWIADOMIENIA

NEW YORK

Z Rady Oświatowej

Podaje się do wiadomości, że zapisy dzieci polskich do szkoły rozpoczynają się dzisiaj, dnia 11 go września, o godzinie 2:30 po południu, w budynku Washington Irving High School, przy 17th St. i Irving Place, w New Yorku.

Rok następny zapowiada się jako jeden z najlepiej planowanych lat szkoły, przy doborowym komplecie grona nauczycielskiego, składającego się z fachowo wykształconych nauczycielek i nauczycieli, systemie nauczania opartego na dwunastu latach doświadczenia, wreszcie współpracy szeregu ludzi oddanych sprawie, umożliwi wykonanie obowiązków podjętych przez Szkołę Rady Oświatowej.

Myśl przewodnia—zachowania czystości polskiego języka i krzewienia polskiej kultury w naszem młodem pokoleniu jest zbyt ważną dla całej Polonji, by potrzeba było zwracać się do niej ze specjalnemi apelami, jednakże przypomnieć należy, że jest to świętym obowiązkiem kazdego Polaka i Polki, dbać o dobro i rozwój szkoły polskiej na wychodźtwie i posyłać swe dziatki do niej jak najliczniej.

Rok szkolny rozpoczyna się w sobotę, dnia 18-go września, o godzinie 2:30 po południu.

Lekcje odbywać się będą w każdą sobotę, pomiędzy godzinami 2:30 a 5.

Szkoła jak lat poprzednich składać się będzie z siedmiu klas i klasy wstępnej.

Wpisowe $2.00 na rok, płatne zgóry, za to każdy uczeń i uczennica otrzymuje książki, kajety itp.

Za Radę Oświatową Złączonych Towarzystw:

A. NOWOTKA,
Prezes i Kier. Szkoły.

Posiedzenie Tow. im. Piłsudskiego

Nadzwyczajne i miesięczne posiedzenie Towarzystwa Bratniej Pomocy im. Józefa Piłsudskiego w New Yorku odbędzie się dnia 11-go września r. b., w sali Domu Narodowego, pn. 19-23 St. Mark's Place.

Ponieważ są ważne sprawy do załatwienia, przeto uprasza się o przybycie.

J. SŁOBODZIAN, Sekr. Prot.

YONKERS, N. Y.

Komitet im. Józefa Piłsudskiego w Yonkers, N. Y. urządza wspaniałą wycieczkę w lesie tak zwanym na Tunelu Dunwoodie, w niedzielę, dnia 12-go września. Doborowa muzyka. Smaczne przekąski i napoje chłodzące powinny sprowadzić liczne grono rodaków na tę miłą rozrywkę w gronie przyjaciół o czem się mieli sposobność nieraz przekonać.

Serdecznie zaprasza,

KOMITET.

Dlaczego Wasz sąsiad nie czyta Nowego Świata? Zapytajcie go i wytłumaczcie mu czem to pismo jest dla Czytelników.

JEŻELI TWOJ
ŻOŁĄDEK
jest CHORY
Jeżeli nie trawi należycie pokarmów, jeżeli cierpisz stale na zatwardzenie, bóle i zawroty głowy, ciągłe odbijanie się w żołądku, kurcze żołądkowe, bezsenność—jest najlepszym dowodem, że jest osłabiony i potrzebuje odpowiedniego środka przeczyszczającego, aby go przywrócił do regularności. Nasz sławny
STOMACH RELIEF
po pierwszem użyciu oczyści Twój żołądek należycie i przyniesie ci ulgę w boleściach. Setki listów dziękczynnych jest dowodem jego niezrównanego działania i jest polecane jako jedno z najskuteczniejszych środków przeczyszczających. Cena butelki $1.25. Pisz dzisiaj i załącz 10c na koszta przesyłki, a za lekarstwo zapłacisz przy odbiorze. Niezadowolonym zwrócimy pieniądze.
N. BARON LABORATIORIES
201 Rockaway Road
Jamaica, N. Y.

WYPRZEDAŻ!
Prawdziwe Victrole
Ostatnia Letnia Wyprzedaż
PO POŁOWIE CENY
1 za mniej
$2 Zadatku
$2 Tygodniowo

Tylko $55
REGULARNA CENA $110.00
Powyższa prawdziwa Victrola Nr. 80, zupełnie nowa dostarczana w wykończeniu mahoniowem, dębowem lub orzechowem.
Kompletny Wybór
Nowych Ortofonicznych VICTROLI
Natychmiastowa dostawa rekordów nowych ortofonicznych
VICTOR i COLUMBIA
78790 75c —Pieśni Rewolucyjne, Nad Źródłem Lipa Rośnie, Kwartet O. Krymowicza.
18144F 75c —Kawalerski Stan, Na Mityngu, Kwartet Braci Okulskich
18141F 75c —Jada Ułani, Nad Ebrą Fale, Ighacy Ulatowski, (komik)
18140F 75c —Kum i Kuma, Czy to Panna, czy Mężatka, Wojtek i Magda
78795 75c —Sierota, Walc, Witkowski, Międzynarodowa Polka, Międzynarodowa Orkiestra
78793 75c —Facetka, Polka, Legjonista, Mazur, John Wanat, harmonika
18138F 75c —Polka Rach-Ciach-Ciach, Francuska Polka, Wykonała Orkiestra Małowiejska
18143F 75c —Marzenie Cośkolwiek, Polka, Polka „w Okopach", Skrzypce i Harmonika
Powyższe utwory są najnowszym dodatkiem do naszych zapasów tysięcy polskich rekordów marki VICTOR i COLUMBIA.
Zamówienia otrzymywane pocztą natychmiast załatwiane. Dołączcie 10 centów na koszta przesyłki każdej zamówionej płyty.
Obydwa sklepy otwarte co wieczór.
NEW YORK BAND INSTRUMENT CO.
111 East 14th Street
(Blisko Union Square)
243 West 34-th Street
(Pomiędzy 7th i 8th Avenues)

Wrzód Karbunkuł i Zaognione Rany
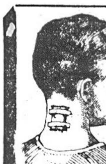
mogącie wyleczyć prędko, i skutecznie i bezpowrotnie przez używanie znanego i skutecznego lekarstwa
ALBRO DRAWING SALVE
które działa gojąco i natychmiastowo przez obkładanie zarażonych części ciała. Zarażone części ciała podobnymi chorobami muszą być zupełnie wyleczone, gdyż w innym razie nowe zaczną wyrastać. Jeżeli nie wyleczycie je natychmiast, możecie dostać zakażenie krwi, które powoduje groźne następstwa.
Nie zwlekajcie z dnia na dzień, lecz jeszcze dzisiaj idźcie do swojej apteki i żądajcie ALBRO, lub załączcie 40c w znaczkach pocztowych i wyślijcie do nas, a otrzymacie opłaconą przesyłkę.
ALBRO LABORATORIES
236 WILLIS AVENUE NEW YORK, N. Y.

Dlaczego Bambino?
Dlatego, iż Bambino ureguluje żołądeczek dziecka Waszego.
Dlatego, iż Bambino usunie zatwardzenie, kurcze i kolkę.
Dlatego, iż Bambino uczyni płaczące i niespokojne dziecko, szczęśliwe i ukontentowane.
Dlatego, iż dzieci lubią Bambino, posiadające słodki smak. Proszą o więcej!
Dlatego, iż Bambino jest Najlepszym Przyjacielem Dzieci.
Aptekarz Wasz, sprzedaje Bambino po 35c. butelkę lub możecie je nabyć wprost z laboratorium.
Bezpłatna próbna buteleczka wysyłaną jest na żądanie.
F. AD. RICHTER & CO.
Berry & So. 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

W SAM CZAS NA WASZE WAKACJE

COLUMBIA WALIZKOWY GRAMOFON
COLUMBIA WALIZKOWY GRAMOFON, nowy model, piękny deseń; lekki; trzy-sprężynowy motor; Gwarantowany na 15 lat; razem z sześcioma piosenkami i 1,000 igłami $3 00
Na wycieczce, na lądzie lub na morzu—w Waszym bungalow, na brzegu morza, na masę innych okazji przez całe lato, — rozweselcie Wasze wakacje muzyką.
NAJNOWSZE POLSKIE REKORDY COLUMBIA
10 CALOWE PODWÓJNE—75c
Marsz Tryumfalny Piłsudskiego.
Witaj Maj Oberek.
„Oj! Helka"
Za Stodołą. Kujawiak
Zbiór Melodyi Polskich.
Dwie Polki
Polska Oj, Ra
Piękna Góralka, Mazur
Dziadunio, Polka
Piękna Dziewica, Polka
Melodje Ojczyzny z Repertuaru Namysłowskiego
Wspomnienia z Domu
Polka Kokietka
Oberek z Radomia
Polka Kometa
Bolszewik, Galop
Dawniej A Dzisiaj
Hupaj - Siupaj
Jakem Maszerował, Polka
Karuzela, Polka
Krakowianka, Polka
Mazur Polski.
Na Balu, Mazur
Droga Moja Mała Polka
Kitayanka, Polka
Walc „Majówka"
Kochajmy Się, Bracia Mili,
Moja Droga, Polka
Wesoły, Parobek, Polka
Polka „Zabawa"
Bez koszulki
Maciek i Marysia
Śpiew Więźnia
Polska Dola
Maciek Badura, Oberek
Polka Plotkarka
Polka Wiercipięta
Kaziutka, Polka-Mazurka
Miły Wieczór, Walc
Ostatni Uścisk, Walc
Pejsachówka
Polka „Mamusia"
Zamówienia otrzymane pocztą natychmiast wykonywane do wszystkich części Stanów Zjednoczonych. — Zgłoście się lub piszcie po katalog — wysyłamy Darmo. — Obydwa sklepy otwarte wieczorami i w niedziele
EUROPEAN PHONO & PIANO Co.
10th STREET & AVENUE A.
1493 First Ave., — róg 78 Street
New York City.
VICTROLAS — PIANOS — PIANOLAS Najłatwiejsze spłaty.
Po specjalnie zniżonych cenach. — RADIOS

DWA BIURA—DR. HENRYK SOKAL
W Brooklynie—141 Kent Street
Tel. Greenpoint 7383
Godziny:—od 12 do 1 po południu i od 7 do 8 wieczorem.
W New Yorku—303 East 17th Street
Tel. Lexington 2958
Godziny:—od 5 do 7 wieczorem.

Nowy Świat

Published Daily and Sunday by the NOWY ŚWIAT PUBLISHING CO., INC.

MEMBER A. B. C.

M. F. WEGRZYNEK, Publisher and President
W. B. BLAŻEWICZ, Editor P. TOLLES, Managing Editor

Dziennik wydawany przez Spółkę Wydaw. „Nowy Świat", Inc.

Entered as Second Class Matter, March 21st, 1914, at New York Post Office, New York, N. Y.

Prenumerata na prowincji wydanie dzienne Rocznie ..... $6.00 Półrocznie 3.50	Subscription rates outside of New York City Daily One Year $6.00 Six Months 3.00
Prenumerata na prowincji wydanie niedzielne Rocznie ..... $ 2.00 Półrocznie 1.00	Subscription rates outside of New York City Sunday One Year $2.00 Six Months 1.00
Prenumerata w Manhattan i Bronx wydanie dzienne Rocznie ..... $10.00 Półrocznie 5.00	Subscription rates Manhattan and Bronx Daily One Year $10.00 Six Months 5.00
W Manhattan i Bronx wydanie niedzielne Rocznie ..... $ 3.00 Półrocznie 1.75	Manhattan and Bronx Sunday One Year $3.00 Six Months 1.75

MAIN OFFICE
24 Union Square, New York, N. Y.
Telephone, Stuyvesant 2327

Gdyby Ameryka nie pożyczyła pieniędzy Europie?

Europa musi zapłacić dług, który zaciągnęła u Stanów Zjednoczonych podczas wielkiej wojny — zadecydował rząd w Washingtonie.

Dłużnik musi zobowiązania swoje wobec wierzyciela pokryć, takie jest prawo handlowe — powtarzają raz po raz amerykańscy mężowie stanu, finansiści, przemysłowcy i ogromna większość prasy.

Państwa aljanckie pożyczyły od Ameryki na cele wojenne przeszło dziesięć biljonów dolarów. Biorąc rzecz jednak ściśle ani centa z tej olbrzymiej pożyczki nie otrzymały gotówką. Aljanci potrzebowali amunicji, broni, żywności i innych materjałów wojennych. Pieniędzmi, które otrzymali od rządu amerykańskiego, płacili przemysłowcom, kupcom, bankierom i pośrednikom amerykańskim.

Czyli, że całe dziesięć biljonów pozostało w Ameryce.

Lecz tak, czy owak dług faktycznie jest długiem. Według litery prawa handlowego, państwa europejskie skoro weksle wystawiły, płacić je muszą.

Ale jest i druga strona medalu. Zwracają na nią Aljanci uwagę i żądają od Ameryki bardziej łagodnego egzekwowania dłużników. Opinja ogólna w Europie zwraca się przeciw Ameryce, zarzucając tejże bezwzględność. Zas ze strony amerykańskiej rzucane są ostre słowa w kierunku Aljantów, że gdyby nie Ameryka przegraliby oni z kretesem i że rząd amerykański jest bardzo łaskawy, bo rozkłada spłaty długów na sześćdziesiąt lat i bierze tylko od kapitału jeden do trzech procent, kiedy mógłby żądać więcej... Kontrowersja na ten temat rozwija się. Sytuacja zaogniona coraz bardziej nie rokuje polepszenia. Na projekt rzucony nawet przez Amerykanów tego znaczenia jak senator Borah, że należałoby może podjąć na serjo myśl skasowania wzajemnie wszystkich długów wojennych, odpowiedział kategorycznie prezydent Coolidge, że mowy o tem niema i Europa to co winna Ameryce musi zapłacić.

Z głosów amerykańskich w tej sprawie jest jednak sporo, które nie oświadczając się za skasowaniem długu Europy, starają się reflektować tych, którzy dowodzą że Ameryka uratowała Aljantów i sama za to zapłaciła ludźmi i pieniędzmi biorąc udział w wojnie.

Jeden z takich głosów stawia pytanie: „co staloby się, gdyby Stany Zjednoczone nie dały kredytu Aljantom?"

Wówczas, z całą pewnością Aljanci nie wytrzymaliby dłużej niż do wiosny roku 1917. Nie mając amunicji i materjałów wojennych, musieliby zgodzić się na pokój, jaki podyktowaliby im Niemcy.

A jakie byłyby warunki Niemiec?

Mogły być tylko jedne. Aljanci otrzymaliby ustępstwa, ale za to musieliby dać Niemcom wolną rękę i przyrzec pomoc im przeciw Ameryce.

Dlaczego przeciw Ameryce? Bo to jedno państwo bogate, które zostałoby po wojnie, a z którego mogliby coś skorzystać Niemcy. Taka sytuacja czekała Stany Zjednoczone, gdyby odmówiły kredytów wojennych Aljantom. Autor tych wywodów zaznacza, że chociaż dziesięć biljonów to poważna suma, jednak nie jest ona wielka w porównaniu z tym, co kosztowałoby Stany Zjednoczone zwycięstwo Niemiec i klęska Aljantów.

Niema najmniejszej wątpliwości dla tych którzy umieją uczciwie i racjonalnie rozumować, że takie właśnie byłyby następstwa, w razie odmowy ze strony amerykańskiej udzielenia Aljantom w momencie krytycznym dla nich, wojennych kredytów.

Niemcy dominujące absolutnie w Europie, posiadające do swego rozporządzenia floty wojenne i wogóle siły militarne Aljantów, dyktowałyby warunki Ameryce. Lecz należy tutaj zapytać, jaka naprawdę część społeczeństwa amerykańskiego argumenty te podziela, a jeżeli nawet je podziela, czy zechciałaby to przyznać otwarcie i za skasowaniem długów głosować.

Nawet ci miększego serca, którzy mają pewne wyrzuty sumienia, w gruncie rzeczy są zadowoleni że są stroną która bierze, a nie która daje. Że tam w Europie narody uginają się pod ciężarami długów, mając przed sobą długich sześćdziesiąt lat, zanim zobowiązania uregulują, tego społeczeństwo amerykańskie wiedzieć poprostu nie chce.

Społeczeństwo to nie zdaje sobie sprawy, że występując w roli bezwzględnego wierzyciela, niewiele na wyciskaniu z Europy biljonów samo skorzysta. To się mówi że to naród, że to ogół straci na skasowaniu długów. W rzeczywistości biljony europejskie poszły głównie do kieszeni wielkich finansistów, trustów i spekulantów, a społeczeństwo z tej uczty otrzymało zaledwie ochłapy.

Ale ludzie są ludźmi. Powiadają że weksel nie zna sentymentów. I nie pomogą tutaj napewno żadne argumenty, chociażby takie jakie wyżej przytoczyliśmy. Ameryka nie ustąpi. Na to stawia teraz Niemcy na nogi, ażeby te płaciły Aljantom, a Aljanci Ameryce.

wb.

WSZYSTKO BARDZO PIĘKNIE, ALE FORD NIEMA CÓRKI

Prasa krajowa, jak donosi „Times", podała entuzjastycznie wiadomość o mającem nastąpić małżeństwie międzynarodowem, byłego premjera p. Skrzyńskiego z córką multimiljonera amerykańskiego z Detroit, H. Ford'a. Podobno niektóre pisma już kalkulowały, że p. Skrzyński otrzyma oprócz pięknej (naturalnie) Amerykanki w posagu około 300 miljonów dolarów. Sęk w tym jednak, że Ford nie ma córki. Prasa w Polsce jest rozczarowana.

Ale przypominamy, że wiadomość o małżeństwie p. Skrzyńskiego z nieistniejącą córką automobilowego fabrykanta pojawiła się w Ameryce już przed kilku tygodniami. Jakiś żartowniś puścił ją w obieg i dostała się ona do Polski.

Zapewne szczerze uśmieje się z niej p. Ford, no i naturalnie bardziej jeszcze p. Skrzyński.

* * *

SZUKANIE WSPÓLNEGO FRONTU

Dlaczego na wychodźtwie naszem zamiast lepiej, dzieje się coraz gorzej, i co czynić należy ażeby sytuację naprawić, oto problem który od czasu podnoszony jest w naszej prasie.

„Pittsburszczanin", pisząc na ten temat w poszukiwaniu platformy dla wspólnego frontu wychodźtwa, twierdzi że jedna jest tylko rzecz, która nas tutaj dzieli na obozy, a nią jest brak umiarkowania w polityce.

W piśmie tem czytamy:

„Nie zdołaliśmy w Stanach Zjednoczonych zachować umiaru politycznego.

Szliśmy ciągle, przez dwa pierwsze lata wojny na ślepo. Kiedy nawet szalę przechyliło wypowiedzenie się Stanów Zjednoczonych, — jeszcze umieliśmy obstawać przy swojem, chociaż ze wszystkich dalszych kombinacyj z Austro - Niemcami wyprowadził się już był I Piłsudski, i Legjoniści i członkowie Naczelnego Komitetu Narodowego w Wiedniu...

Koniec wojny, pierwsze miesiące niepodległości, my, tutaj, w Ameryce, a nadewszystko w naszej... prasie, w naszych organach... trwonimy dalej na naśladowaniu krajowego podziału partyjnego, na przepisywaniu bezkrytycznem sympatycznych nam czasopism krajowych, na powtarzaniu cudzych myśli, cudzych opinij, cudzych sporów...

I to właściwie i tylko to nas dzieli".

Czy tylko to jednak. Sądzimy, że jest daleko więcej rzeczy które nas, jak każde zresztą społeczeństwo dzieliły, dzielą i dzielić będą.

To, że z zaciekłością walczyliśmy ze sobą podczas wojny o orjentację polityczną na temat Niepodległości czy manifest wielkiego kniazia, albo Legjony, czy Aljanci, jest złomajmniejsze. Natomiast zło najgorsze zaczęło się wówczas, gdy po powstaniu Wolnej Polski, nie potrafiliśmy na wychodźtwie zlikwidować orjentacyj i stanąć na jednej platformie ogólno - państwowej wobec Polski. I tutaj należy podkreślić, co już było zresztą setki razy podkreślane, że tej platformy, nawet najogólniejszej, nie chciał dopuścić Wydział Narodowy. Stosunek tej organizacji do Nowej Polski był taki jak do obcego kraju, często nie przyjazny, nawet i wrogi.

Jeżeli obóz postępowy Legjonów i Piłsudskiego w zasadzie niepartyjny, zachowywał stanowisko lojalne nawet wobec rządów prawicowych, mając na uwadze dobro państwa polskiego, obóz wydziałowy wogóle bojkotował Polskę.

I to nas podzieliło i dzieli do dnia dzisiejszego, więcej niż brak umiaru i wszystkie orjentacje.

* * *

W żarcie nawet nie wolno ci mówić kłamstwa.

Buddha.

Co pan Hibbard widział w Warszawie?

Predrick P. Hibbard jest gościem w hotelu Pennsylvania na kilka dni, sposobiąc się do wyjazdu do miasta Mexico. Pan Hibbard należał przez pewien czas do służby zagranicznej amerykańskiego ciała dyplomatycznego, ostatniemi czasy przebywał w Polsce, służbowo, po spędzeniu znacznego okresu czasu w poselstwie amerykańskiem w Londynie. Mówiąc o narodzie polskim tak się wyraził:

„Polacy są narodem ogromnie patrjotycznym i swe uczucia wyrażają zazwyczaj demonstracyjnie. Byłem w Polsce w czasie, kiedy odbywały się tak pierwsze wybory do Sejmu, kiedy wybrano pierwszego prezydenta, Narutowicza, którego zamordowano w tymsamym tygodniu, a po którym nastąpił Wojciechowski. Nie spokojne to były czasy. Widziałem również załatwienie kwestji Wilna i plebiscyt Górnego Śląska.

„W roku 1920", mówił pan Hibbard, „Polacy pobili Bolszewików i radzili nad warunkami pokoju w Rydze, który podpisano dnia 17-go marca, 1921. Polska była pierwszem niekomunistycznem państwem, które weszło w stosunki z rządem Sowietów, jak sobie czytelnik przypomni na. Równocześnie zgromadzenie konstytucyjne uchwaliło ostateczną nie polską konstytucję, pierwszą, jaką naród ten otrzymał od 150 lat.

„Nie miałem nigdy więcej wzruszającego widowiska, jak solenne Te Deum w katedrze Św. Jana. Sejm w komplecie, niektórzy z posłów jeszcze w swych szczególnych chłopskich ubiorach, wszyscy urzędnicy nowego rządu, przedstawiciele dyplomatyczni, obecni wówczas w Warszawie i setki osób z pomiędzy ludności zapchali szczelnie katedrę i składali dzięki za niezależność Polski, której symbolem była nowa konstytucja. Duch tego zgromadzenia był jedną olbrzymią egzaltacją, taką, jaka przejmować musiała naszych przodków amerykańskich wówczas, kiedy powstała ich narodowość do bytu niezależnego.

W odniesieniu do kobiet w Polsce i w Anglji pan Hibbard tylko krótkie robił porównania. Kobiety amerykańskie jego zdaniem niezrównane są co do piękności. Według niego wielkim urokiem angielskiej panienki jest jej konwersacja. Dziewczęta angielskie chowa się, karmiąc je polityką i sprawami światowemi, rozmowy o autorach i aktorach są tam na porządku dziennym. Ciekawe porównanie zrobił on pomiędzy Angielkami a damą polską (Polish lady). Zdaje się, że panienki wychodzące w świat (debiutantki) są wszystkie ubierane z zastraszającą jednostajnością i że są pod ścisłym nadzorem matek, dokąd nie nadarzy się odpowiednia sposobność do wydania ich zamąż. Rzadko się zdarzy, aby zdołano je nakłonić do powiedzenia czegoś więcej ponad najzwyklejszą wzmiankę o pogodzie. Na balach młodzi panowie z poselstw tańczą z polskiemi pannami po pół godziny za jednym zamachem. Jeżeli się zdarzy, że któraś ze stron uczuje się zmęczoną tym tańcem bez rozmowy, jest zupełnie w zakresie przepisów etykiety czy to dla niego, czy dla niej wypowiedzieć się odpowiednio i wtenczas odprowadza się młodą panienkę do boku jej mamy.

(Dobrze że p. Hibbard do Meksyku jedzie gdzie nowe zrobi odkrycia. Wzruszającą zaiste jest skromność polskich panien, szczególnie w Warszawie. Pałnłusie paluszki w buzłach trzymają, rumienią się (niesłusznie) przed i po — (każdem słowie) wracają po tańcu do — mamy — jakie to strasznie cudne!! Gdyby wszyscy Amerykanie przypatrujący się egzaltacjom Polski i tej nieskalanej skromności naszych Warszawianek nie nosili cudacznych okularów widzieliby może coś więcej w Polsce, ale... szczęśliwej podróży — panie Hibbard).

DZIEJE WALKI O NIEPODLEGŁOŚĆ W ROZKAZACH PIŁSUDSKIEGO

Garść tych którzy stanęli w szeregu kadrówki pamiętnego dnia 5 sierpnia 1914 roku wysłuchała następującego pierwszego rozkazu Komendanta Piłsudskiego.

— Żołnierze!... Spotkał was ten zaszczyt niezmierny, że pierwsi pójdziecie do Królestwa i przestąpicie granicę rosyjskiego zaboru.

Wszyscy jesteście równi wobec ofiar, jakie ponieść macie. Wszyscy jesteście żołnierzami. Nie naznaczam szarż, każę tylko doświadczeńszym wśród was pełnić funkcje dowódców. Szarżę uzyskacie w bitwach. Każdy z was może zostać oficerem, jak również każdy oficer może znów zejść do szeregowców, czego oby nie było...

Rok 1915

W pierwszą rocznicę wymarszu Kadrówki, w Ożarowie pod Lubartowem Komendant Piłsudski wydał rozkaz.

Żołnierze! Dziś po roku wojny i pracy smutno mi, że powinszować olbrzymich triumfów Wam nie mogę, lecz dumny jestem, że dzisiaj z większym spokojem niż rok temu, mogę do Was jak ongi zawołać: „Chłopcy! Naprzód Na śmierć, czy na życie, na zwycięstwo, czy na klęskę — idźcie czynem wojennym budzić Polskę do zmartwychwstania!"

Rok 1916

Rozkaz w drugą rocznicę brzmiał:

Dwa lata minęły! Losy Ojczyzny naszej ważą się jeszcze! Niech mi wolno będzieWam i sobie życzyć, by rozkaz mój następny w naszą rocznicę był odczytany wolnemu polskiemu żołnierzowi na wolnej polskiej ziemi.

Rok 1917

Komendant Piłsudski uwięziony w Magdeburgu. Wierni Mu towarzysze broni rozproszeni po obozach koncentracyjnych. Rocznica wymarszu Kadrówki mija głucho.

Rok 1918

Od 20 lipca 1917 r. do 10 listopada 1918 r., a więc 15 miesięcy Komendant Piłsudski więziony był w magdeburskiej twierdzy.

Gdy wyszedł i wrócił do Warszawy Rada Regencyjna oddała mu władzę. W odezwie swej do narodu pisał wtedy Więzień Magdeburga:

„Wyszedłszy z niemieckiej niewoli, zastałem wyzwalającą się Polskę w najbardziej chaotycznych stosunkach wewnętrznych i zewnętrznych wobec zadań niezmiernie trudnych"...

Rok 1919

Z chaosu tego wywiódł sprawę polską Komendant Piłsudski. Dnia 19 lutego 1919 r. otwierając posiedzenie Pierwszego Sejmu Piłsudski mówił:

„Półtora wieku walk, krwawych nieraz i ofiarnych znalazło swój triumf ziszczenia w obecnej chwili. Dzisiaj mamy wielkie ślę to Narodu — święto radości po długiej ciężkiej nocy cierpień"...

Nawozy sztuczne z Polski do Egiptu

W Egipcie w ostatnich latach wprowadzono bardzo intensywne uprawianie bawełny, co wymaga znacznego użycia nawozów sztucznych, między innemi azotnikow. Zapotrzebowanie na nawozy sztuczne pokrywane jest dostawami zagranicznemi. W dostawach tych może wziąć także udział Polska, w której fabrykacja sztucznych nawozów jest dość rozpowszechniona.

Akredytowany od niedawna przy rządzie polskim w Warszawie charge d'Affaires Egiptu p. Mohammed Sabit Bey pośredniczy w składaniu ofert na dostawę nawozów sztucznych dla ministerjum rolnictwa lub królewskiego towarzystwa rolniczego w Kairze. Firmy polskie, które chciałyby eksportować nawozy sztuczne do Egiptu, winny się tą sprawą bliżej zainteresować.

MAŁE RZECZY

Coraz więcej pijemy herbaty. Tu i tam — wszędzie. „Tu" dla tego może więcej herbaty, że picie herbaty przez urzędniczki i urzędników w godzinach biurowych, przy miłej rozmowie bardzo dobroczynnie ma wpływać na wydajność pracy w tychże biurach. Pod względem herbatniego opilstwa prym trzymają Anglicy, nie Chińczycy, którzy wynaleźli samowar, i nie Rosjanie, którzy zrobili „infringement" na tym wynalazku. Statystyka herbaciana dowodzi, że, gdyby narody pijące herbatę posadzić przy stole, to Anglik, chcąc dać wyraz narodowym zamiłowaniom do tego trunku musiałby wypić 1,200 filiżanek, Amerykanin 400, Rosjanin 275, Niemiec 36, Austrjak 20, Francuz 15 a Włoch jedną tylko filiżankę. Chińczyków pominięto w tem zestawieniu statystycznem prawdopodobnie dlatego, by nie zadawać ciosu angielskiej dumie narodowej, Polaków dlatego, że ci od niedawna dopiero ciesząc się niepodległością polityczną, nie wyrobili jeszcze w sobie własnych gustów w dziedzinie picia herbaty i dotąd hołdują cudzym. Mniejwięcej prawdziwą cyfrę dla Polaka otrzymamy, dodawszy 275 do 36 i 20 i podzieliwszy tę sumę przez trzy. Daleko nam jeszcze do Anglików, nie mówiąc o — Chińczykach.

* * *

Dr. Sergjusz Woronow, znakomity chirurg paryski, specjalista od drobnych operacyj, które pociągają za sobą wielkie skutki, wziął się obecnie i do większych przeróbek, które z natury rzeczy budzą wielkie zaciekawienie wśród panów, a jeszcze większe wśród pań, a już największe wśród dam z paryskiego high-life'u. Ku wielkiemu ich zadowoleniu opowiadał im niedawno ten chirurg mający „najszczęśliwszą" bodaj rękę na świecie (cóż bowiem dorównać może darom tak hojnym, jak nowe porcje zapału, który przysłowiowy djabeł do starych pieców wrzuca?), jak to udało mu się w ostatnich eksperymentach zamienić starego szympansa pansa na młodą — szympansównę.

„Rezultaty były zdumiewające — mówił Woronow nie uwierzą panie ile prawdziwej kobiecości poczęła zdradzać ta przerobiona tak radykalnie małpa". Dr. Woronow przez delikatność i wysoki takt towarzyski nie opisywał dokładniej tych objawów, nadmienił tylko z uśmiechem, że swojej małpy odrodzonej nie może teraz odpędzić od zwierciadła. „Gotowaby całemi dniami stać przed nim, uśmiechać się do siebie, jak małpa potrafi, minki robić..." Takie to cudy dzieją się nad Sekwaną. Ze starego szympansa - piernika zrobił Dr. Woronow flaperkę wysoce uzdolnioną. Nie obcą jest zresztą mistrzom przesada, gdy opisują swe dzieła, może to więc jeszcze nie flaperka jest, ale dopiero dama z towarzystwa, którą z czasem zdolny chirurg doprowadzi do mizdrzenia się w sposób jeszcze bardziej efektowny.

* * *

Wielka uroczystość miała miejsce przed miesiącem w pewnej górskiej mieścinie w hrabstwie Donegal, w Irlandji. Albowiem i tam wreszcie pojawił się pierwszy samochód. W tym wielkim dniu od świtu już wszyscy mieszkańcy byli na nogach, by nie przeoczyć tego dziejowego momentu. Miasteczko przybrało wygląd świąteczny. Flagi na domach, powszechna palpitacja serc, w oczach promienna radość... O jakże jesteśmy zbliżowani i pod tym względem w tym New Yorku!

Wład. Zieliński.

Odpowiedzi Redakcji

Szanowna Redakcjo!

Proszę o danie mi odpowiedzi na następujące pytanie:

Jakie właściwie słowo używa się w Polsce do telefonu, czy „hello" lub też „dzień dobry?"

Z poważaniem, W. G.

* * *

Hello.

Szanowna Redakcjo!

Niniejszem upraszam Szanowną Redakcję o odpowiedź na moje zapytanie a mianowicie: czy księża obrządku rzymsko-katolickiego żenili się kiedykolwiek?

Z poważaniem, L. P.

* * *

Celibat został wprowadzony w kościele rzymsko-katolickim przez papieża Grzegorza VII w roku 1064.

Szanowna Redakcjo!

Ile jest groszy w jednym złotym i jaki jest kurs dolara w banku polskim?

Jak drogie są grunta w kraju i jaki majątek można kupić za dwa tysiące dolarów?

Czy opłaci się jechać do Polski z rodziną?

Stały Czytelnik K. K.

* * *

W polskim złotym jest sto groszy. Dolar jest wart obecnie dziewięć złotych, to znaczy że otrzymacie za dolara 900 groszy. Przypuszczam, że dwa tysiące dolarów nie wystarczy na kupno dobrego gospodarstwa. Radzić lub odradzać co do wyjazdu do Polski nie możemy. Podobna decyzja tylko od was całkowicie zależy.

POLSKA A SKANDYNAWSKO-AMERYKAŃSKA LINJA

Kto zamierza pojechać do Polski lub sprowadzić krewnych z Polski nie znajdzie lepszej i wygodniejszej drogi niż Linja Skandynawsko-Amerykańska przez Kopenhagę i Gdańsk lub Gdynię.

Dziesiątki tysięcy Polaków przekonało się o wygodach tych kierunków, wyśmienitości pożywienia i grzeczności usługi.

Następne odejścia z New Yorku:
FREDERIK VIII ..... 14 Września
UNITED STATES ..... 23 Września
OSCAR II ..... 7 Października
HELLIG OLAV ..... 14 Października

Po informacje proszę zwrócić się do najbliższego agenta lub do

Scandinavian American Line
27 WHITEHALL ST., NEW YORK CITY
117 N. DEARBORN ST., CHICAGO, ILL.

JEDYNA PROSTA DROGA DO POLSKI

$106.50
WPROST DO GDAŃSKA
TRZECIA KLASA
Jedyną Bezpośrednią Linją
Nie potrzeba przesiadać z okrętu na okręt, ani iść odbywać dalekiej podróży koleją, co jest prawdziwą wygodą.
$180 Tam i Napowrót
Trzecią Turystyczną Klasą (była Druga Klasa), tylko $10 ponad cenę zwyczajnej Trzeciej Klasy w jedną stronę, $15 w obie strony.
Jeśli zamierzacie jechać
DO POLSKI
poinformujcie się i jedźcie
Bałtycko-Amerykańską Linją
Następny odjazd okrętów:
„ESTONIA" .. 21 Września
„LITUANIA" . 12 Października.
Po szczegóły zgłaszać się do miejscowych agentów, lub wprost do Linji, 8-10 BRIDGE STREET, NEW YORK

SZKOŁA AUTOMOBILOWA
Praktyczne kursa wyuczania się na szofera, mechanika. Wykłady w języku polskim i angielskim przez znanego polskiego nauczyciela, L. TYCHNIEWICZA. Gwarantujemy otrzymanie licencji. N. Y. Automobile School, 228—2nd Av., róg 14th St., New York.

SZYJĘ na zamówienia FUTRA oraz sprzedaję gotowe
Przeróbki i reparacje takowych, przyjmuje pracownia kuśnierska
A. ROŻEK
1298 LEXINGTON AVE.
pomiędzy 87 i 88 Sts.
Telefon: Lenox 6461.

DR. M. MAISEL
136 East 17th Street
(Pomiędzy 3 Av. i Irving Pl.)
POPRZEDNIO ASYSTENT W KLINICE W BRUKSELI I W SŁUŻBIE RZĄDU POLSKIEGO.
SPECJALISTA
od ostrych i chronicznych chorób mężczyzn i kobiet.—Badanie krwi i moczu.
GODZINY PRZYJĘĆ:—od 10 do 1, od 4 do 8, w niedziele od 10 do 12.

Mężczyźni
• Najwięcej zakorzenione i zaniedbane choroby
DR. WILLIAM STEINHAUSER, Specjalista, 230 E. 5th Street, New York City
(Pomiędzy 1 i 3 Aves.) poprzednio lekarz Long Island i St. Mark's Hospital
Badanie i konsultacja bezpłatne.—Męskie i kobiece choroby, choroby krwi, reumatyzm, płuca, nerki, astma, epilepsja i inne dolegliwości leczę przy pomocy X Ray, Violet Ray, Alpine promieniami słonecznemi i zastrzykiwaniami.
GODZINY PRZYJĘĆ:—od 9 rano do 3 wieczór; w niedziele i święta od 1 rano do 4 po południu.

Kobiety
Mówimy waszym językiem.

NASZYJNIK KRÓLOWEJ

POWIEŚĆ

ALEKSANDER DUMAS

(Ciąg dalszy)

LXXXI
S W A T Y

Spojrzenie, zamienione między królową a Charnym, wzruszyłoby najokrutniejszego wroga.

Charny wstał powoli i skłonił się królowi z wyrazem największego szacunku.

Serce Ludwika XVI biło silnie pod koronkowym żabotem.

— A! — rzekł głucho — pan de Charny! Hrabia ponownie się skłonił.

Królowa czuła, że jest zgubiona. Nie mogła nic mówić, a król ciągnął dalej głosem spokojnym:

— Panie de Charny, niechwalebnie to dla szlachcica, gdy go zastają na gorącym uczynku kradzieży.

— Kradzieży? — szepnął Charny.

— Kradzieży? — powtórzyła królowa, której ciągle w uszach brzmiały oskarżenia, dotyczące kradzieży naszyjnika.

— Tak — odparł król — klęcząc przed cudzą żoną — to kradzież; jeżeli żona ta jest królową przestępstwo takie nazywa się obrazą majestatu. Powtórzy to panu kanclerz państwa.

Hrabia chciał odpowiedzieć, chciał bronić swej niewinności, kiedy królowa, nie mogąca znieść, aby człowiek ukochany przez nią cierpiał, zawołała:

— Najjaśniejszy Panie, zdaje mi się, że wkroczyłeś na drogę złych podejrzeń i przypuszczeń błędnych; podejrzenia te są źle skierowane, uprzedzam pana. Widzę, że szacunek nie pozwala mówić panu de Charny, lecz ponieważ znam go dokładnie, nie mogę nie bronić go.

Królowa, wzruszona i zmęczona, zamilkła; kłamstwo, które miała wyrzec, a na które zdobyć się nie mogła, przestraszało ją. Lecz to wahanie które się jej wydawało wstrętem, było ratunkiem dla niej, jako kobiety. W takich strasznych zdarzeniach, kiedy na kartę stawia się cześć i życie kobiety, jedna chwila starczy do wyratowania, jak jedna sekunda stracona wystarczy do zguby.

Królowa instynktownie dążyła do zwłoki; przeszkodziła królowi do dalszego wysnuwania podejrzeń, zmieniła kierunek jego myśli, umocniła zaś hrabiego.

— Czyż chcesz pani we mnie wmówić? — zapytał Ludwik XVI, rolę króla zmieniając na rolę niespokojnego męża — że pan de Charny nie klęczał tu przed panią? Ażeby zaś klęczeć, trzeba...

— Trzeba, panie — powiedziała surowo królowa — aby poddany prosił królowę Francji o łaskę... Wszak to dość często przy dworze się zdarza!

— Prosił o łaskę! — zawołał król.

— I to o łaskę, której zadośćuczynić nie mogłam — dodała królowa. — Inaczej nie był by pan de Charny nalegał, przysięgam, a ja byłabym mu kazała wstać, gdybym mogła wypełnić życzenia tego szlachcica, którego szczególnie szanuję.

Charny odetchnął; wyraz twarzy króla zmieniał się, z czoła znikała stopniowo groźna zmarszczka, którą wywołała przykra niespodzianka.

Podczas tego królowa męczyła się nad wynalezieniem kłamstwa, mającego w sobie choć cień prawdopodobieństwa. Myślała, że zaspokoi ciekawość króla oświadczeniem, iż pan de Charny prosił o łaskę; myślała, że śledztwo na tem się skończy. Lecz omyliła się: a męczarnią było dla niej kłamstwo w obecności ukochanego. Ukazać się w takiem świetle znaczyło uwieńczyć wszystkie fałszywe pogłoski, wszystkie wybiegi, wszystkie intrygi, odegrane w parku, a zakończone skandalem zasłużonym; znaczyło to prawie być winną... co gorsze było od śmierci.

Wahała się jeszcze. Życie oddałaby za to, ażeby Charny wynalazł kłamstwo, lecz on, prawy szlachcic, nie myślał o tem wcale. On w swej delikatności obawiał się nawet okazać chęć bronienia królowej.

Co my zaledwie w kilka minut opisać możemy, to odczuli aktorzy w kilka sekund.

Marja-Antonina czekała na odpowiedź króla; patrzyła, rychło otworzą się jego usta.

— Pani, zechciej objaśnić mnie, o jaką to łaskę prosił pan de Charny, że aż klękać musiał przed panią? — zapytał król.

A jakby chcąc łagodniejszem uczynić to zapytanie, pełne podejrzliwości, dodał:

— Może byłby szczęśliwszym od pani, może pan de Charny nie potrzebowałby klękać przede mną.

— Mówiłam, Najjaśniejszy Panie, że pan de Charny prosił o rzecz niemożliwą.

— O co?

— O co można prosić na kolanach? — pytała królowa sama siebie — czego można żądać, a czego jabym dać nie mogła?

— Czekam — rzekł król.

— Najjaśniejszy Panie, prośba pana de Charny dotyczy tajemnicy rodzinnej.

— Niema przed królem tajemnicy: jest on panem królestwa, ojcem rodziny, dbałym o honor swych poddanych, swoich dzieci; nie przestaje być ojcem wtedy nawet — dodał Ludwik XVI z godnością — gdy te dzieci wyrodne napadają na honor swego ojca.

Królowa drgnęła pod wpływem tych słów.

— Pan de Charny — zawołała zmieszana, drżąca — pan de Charny chciał otrzymać ode mnie pozwolenie...

— Pozwolenie?

— Ożenienia się.

— A! — zawołał król, zrazu przekonany o prawdzie słów tych, lecz nagle obudziła się w nim zazdrość.

— Cóż — rzekł, nie zauważywszy, jak bardzo królowa cierpi z powodu nierozważnych tych słów, jak blady jest Charny, widząc cierpienie królowej — czyż nie można ożenić pana de Charny? Wszak pochodzi z dobrej szlachty? Wszak ma piękny majątek? I sam jest piękny i odważny? Jeżeli odmawia mu kobieta, chyba jest księżniczką krwi lub zamężną; innych powodów niemożliwości nie widzę. Wyjaw mi pani nazwisko kobiety, z którą ożenić się pragnie pan de Charny, a jeśli nie jest tak, jak ja przypuszczam, podejmuję się usunąć wszelkie przeszkody... aby panią zadowolić.

Królowa nabierała siły w miarę, jak niebezpieczeństwo wzrastało:

— Nie, panie, nie; istnieją przeszkody, których pan nie zwyciężysz.

— Tem bardziej ciekaw jestem... chciałbym wiedzieć, co jest niemożliwe dla króla — zawołał Ludwik XVI z ukrytym gniewem.

Charny spojrzał na królowę, która chwiała się na nogach. Postąpił krok ku niej, lecz sztywność króla wstrzymała go. Jakimże prawem mógł on podeprzeć ją, kiedy mąż i król nie śpieszył jej z pomocą?

— Jakaż jest siła? — myślała — której król zwyciężyć nie może?. Tę myśl jeszcze, tę radę ześlij, mój Boże!

Nagle światło błysnęło przed oczyma wyobraźni.

— A! Bóg zsyła mi tę radę — szepnęła. — Kto należy do Boga, tego król odebrać nie może!

Podniosła głowę i rzekła do króla:

— Najjaśniejszy Panie, osoba, którą pan de Charny poślubić pragnie, jest w klasztorze.

— O, to jest powód — zawołał król — trudno odebrać własność Bogu, aby ją w ludzkie powierzyć ręce. Lecz dziwi mnie, skąd w panu de Charny tak nagle obudziła się miłość: nie słyszałem dotąd o tem, nawet wuj jego nie wspominał mi, a wszak jemu nie odmówiłbym niczego. Jakże się nazywa kobieta, którą pan kochasz, panie de Charny? Powiedz, proszę!

Królowa cierpiała okropnie: miałaż usłyszeć nazwisko, kłamstwo, wychodzące z ust Oliviera? A kto wie, czy Charny nie wymieni nazwiska osoby, którą kiedyś kochał; może nagłe obudzą się w nim dawne wspomnienia...

W obawie tego postanowiła Marja-Antonina uprzedzić go i zawołała:

— Najjaśniejszy Pan zna osobę, z którą się pan de Charny ożenić pragnie... Jest nią... panna Andrea de Taverney.

Charny jęknął i ukrył twarz w dłoniach.

Królowa rękę położyła na sercu; bliska była omdlenia.

— Panna de Taverney! — powtórzył król — panna de Taverney, która wstąpiła do klasztoru w Saint-Denis?

— Tak, Najjaśniejszy Panie — szepnęła królowa.

— Wszak ona nie złożyła jeszcze ślubów?

— Lecz ma zamiar...

— Zapobiegniemy temu — odparł król, a po chwili dodał z małym odcieniem nieufności — dlaczegóżby miała złożyć śluby?

— Jest biedna — odpowiedziała Marja-Antonina — wzbogaciłeś, panie, tylko jej ojca...

— Można zle to naprawić, pani, skoro pan de Charny kocha ją...

Królowa, drżąc cała, rzuciła panu de Charny błagające spojrzenie; pragnęła, aby królowi nie zaprzeczył.

Charny patrzył na Marję-Antoninę, lecz nie wymówił nawet słowa.

— Dobrze więc — rzekł Ludwik XVI, biorąc milczenie za przyzwolenie — zapewne i panna de Taverney pana kocha, wyposażę ją więc; przeznaczę dla niej pięćkroć sto tysięcy franków, których kilka tygodni temu odmówiłem panu de Calonne.

(Ciąg dalszy nastąpi).

ZAWIADOMIENIA

Komunikat Tow. Ośw. im. M. Konopnickiej

Niniejszem zawiadamiamy Polonję w Brooklynie, że lekcje dla dziatwy rozpoczną się z dniem 4-go października r. b., w poniedziałek. Natomiast zapisy zaczną się na posiedzeniu w środę, dnia 24-go września, w Domu Narodowym, pn. 261-7 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y.

Zwracamy uwagę rodziców, że jedno z nich obowiązkowo winno być przy zapisie swego dziecka. W przeciwnym razie dziecko zapisane do szkoły nie będzie. Zarządzenie to zostało wydane na posiedzeniu komisji edukacyjnej wyłonionej z łona wyżej wspomnianego towarzystwa, a to w tym celu, że dziatwa polska w wielu wypadkach więcej miała zamiłowania do języka ojców niż tejże rodzice. Było tak że dziecko uczęszczało do szkoły regularnie dwa razy na tydzień, a rodzice przez cały rok jeszcze ani razu nie pokazali swego oblicza pomimo że wiedzieli, iż towarzystwo ma posiedzenia co miesiąc, w czwartą środę miesiąca. Większość rodziców nie obchodzi to, że tam na posiedzeniu pracownicy nad dziatwą wraz z zarządem radzą nad ulepszeniem metod nauki. Nie słyszą, gdy czasem z których ust popłynie skarga na krnąbrność lub zachwyt nad postępem innego dziecka, czem wywołje zadowolenie na fizjognomję rodzica, który się znalazł przypadkowo na posiedzeniu. Bywają i tacy, co już nieraz dało się słyszeć, którzy rzucają takie argumenty:

Chciało się im szkoły, to niech uczą, inne chodzą to i moje mogą chodzić, niech się tam nauczą po polsku, a do towarzystwa to ja należeć nie chcę, bo mam insurance.

Otóż z tych i tym podobnych powodów żadne dziecko bez obecności rodzica przyjęte do szkoły nie będzie, nie robi różnicy czy chodzi rok pierwszy czy ostatni. Rodzicom, którzy pragną by dziecko ich posiadło wykształcenie języka ojców racą się zgłosić na posiedzenie Towarzystwa Oświatowego im. Marji Konopnickiej, w dniu 24-go września, o godzinie 7:30 wieczór, pod adres 261-7 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y., Dom Narodowy.

Za Komisję Edukacyjną,
J. KOWALSKI, Kierownik.

Koncert i bal „Harmonistów"

Zwyczajem utartym od lat 47 najstarsze towarzystwo śpiewu w New Yorku, a mianowicie Chór Harmonja urządza w Domu Narodowym, przy St. Mark's Place wielki koncert i bal.

Kto zna imprezy Harmonistów, wie doskonale, że program na nich bywa starannie dobrany, że do tańców są angażowane najlepsze symfoniczne orkiestry i że po koncercie każdy ma możność zabawić się wesoło w gronie przyjaciół i znajomych.

W tym roku program wokalno-muzyczny przedstawiać się będzie wspaniale. Aczkolwiek lista artystów i solistów nie została jeszcze skompletowana, możemy podać, że pomiędzy nimi znajdują się takie siły jak Bandrowska, piosenkarka, Bromiński, komik, Podsiadło, skrzypek i inni.

Koncertować będzie również i sam chór oraz znani w nim soliści.

Do tańców zaangażowano jedną z najlepszych orkiestr polskich w Manhattan, która nietylko jest znana ze swej doskonałej gry ale i z tego, że może prawie bez przerwy „bębnić" foxtrotty, polki, oberki, walce i jazzy, aby dać ukontentowanie miłośnikom tańców.

Narazie kończymy ten komunikat, zapewniając czytelników, że w miarę powiększenia programu o pracach komitetu zabawowego będziemy ich informować jak najszczegółowiej.

Koncert i bal Harmonji odbędzie się w sobotę, dnia 9-go października r. b. Początek o godzinie ósmej wieczór.

Wasz syn lub córka

Wakacje już przeszły, wasz syn lub córka wracają do szkoły z powrotem. Pamiętajcie, że przy szłość narodu leży w dobrem zdrowiu dzieci. Rodzice dźwigają na sobie wielką odpowiedzialność wychowując dzieci, w nale-

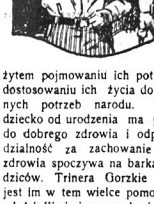

żytem pojmowaniu ich potrzeb i dostosowaniu ich życia do ogólnych potrzeb narodu. Każde dziecko od urodzenia ma prawo do dobrego zdrowia i odpowiedzialność za zachowanie tego zdrowia spoczywa na barkach rodziców. Trinera Gorzkie Wino jest im w tem wielce pomocnem, gdyż jeśli się je ma pod ręką, odpędza brak apetytu, zatwardzenie, ból głowy, niespokojny sen i inne kłopoty żołądkowe. I butelka $1.25, trochę drożej na Południu i dalekim Zachodzie. Jeśli wasz aptekarz lub dostawca niema na składzie tego środka, piszcie do Joseph Triner Company, Chicago, Ill. Spróbujcie również Trinera Tonik Angelica!

Z BROOKLYNA

Dwoje mężczyzn walczy ze śmiercią wskutek ran odniesionych w bijatyce

Dwóch mężczyzn, znajdujących się obecnie w szpitalu Kings County prawdopodobnie zakończy swoje życie na łożu szpitalnem, wskutek ran odniesionych podczas bójki, jaka miała miejsce na ulicy Clinton pomiędzy ul. Union i Sackett i w której wzięło udział dziesięciu mężczyzn i pół tuzina kobiet. Poszwankowanymi są:— Raymond Rayan, lat 23, zamieszkały pnr. 564 Columbia St. i Oscar Zelman, lat 23, z pnr. 2274 Basford St. w Bronx. Rayan ma 7 ran ciętych a Zelman cztery. — Stan obu młodzieńców jest poważny. Policjanci i detektywi wyru szyli natychmiast na miejsce zajścia w chwili gdy kapitan Daniel J. O'Connor ze stacji policyjnej przy ulicy Hamilton otrzymał wezwanie telefoniczne od osób zamieszkujących w okolicy ulic Clinton i Union. W chwili gdy samochód policyjny zbliżył się do miejsca zajścia, uczestnicy znikli z pola krwawej walki i tylko kilka wybitych zębów i wyrwane włosy świadczyły o niedawnej bijatyce.

Bezczelni bandyci rabują ładunek alkoholu

Detektywi ze stacji policyjnej przy ulicy Bedford poszukują dzisiaj siedem beczek alkoholu i człeczech bandytów, którzy wczoraj z rana o godzinie 8-ej napadli na samochód ciężarowy naładowany ponętnym płynem i w obecności przechodniów w odległości zaledwie kilku bloków od stacji policyjnej przy Bedford Ave., wsiedli na trok i ulotnili się jak kamfora. John Hudman, lat 25 zamieszkały pnr. 621 Lafayette Avenue, kierował samochodem, który jest własnością Johna Kinkela i na którym znajdował się ładunek alkoholu należący do firmy Greendale Co., przy Flushing Avenue. Szofer zatrzymał trok w chwili, gdy samochód osobowy stanął naprzeciwko niego. Dwóch mężczyzn wyskoczyło z samochodu i zbliżywszy się do Hudmana, skierowali lufy swych rewolwerów do jego piersi. Bandyci wyrzucili Hudmana do swego samochodu, który niezwłocznie odjechał, sami zaś zaopiekowali się trokiem i jego ładunkiem. Hudmana odwieziono na róg ulic Morgan i Stagg gdzie po wyrzuceniu go na chodnik kierowca tajemniczego samochodu odjechał w niewiadomym kierunku. Hudman doniósł niezwłocznie o wypadku władzom policyjnym ze stacji przy ulicy Bedford. Policjant John Keyes znalazł samochód ciężarowy przy zbiegu ulic No. 12 i Berry, lecz alkohol ulotnił się bez śladu. — Hudman uda się dzisiaj do galerji przestępców w Manhattan, ażeby tam z fotografij zidentyfikować swoich napastników.

Apel do całej Polonji zamieszkałej w Brooklynie!

RODACY!

W sobotę, dnia 11-go września r. b., o godzinie siódmej wieczór, na sali Domu Narodowego, przy Driggs Ave. odbędzie się Obchód Sierpniowy urządzony przez Komitet im. Józefa Piłsudskiego, Nr. 2.

Przemawiać będą znani mówcy o Czynie Sierpniowym.

Obywatele! Pierwszą z wielkich dat, które otwierają dzieje zmartwych powstałej Polski jest dzień 6-go sierpnia 1914 roku. W dniu tym Komendant Piłsudski na czele połączonych pod swojem dowództwem Strzelca i Drużyn, wkraczające do Kongresówki wbił na granicy dwóch zaborów sztandar niepodległości jednocząc rozdarte dzielnice.

Rok rocznie urządzamy Obchody Sierpniowe; ażeby przypomnąć Czyn Legjonów i ich Komendanta, który czynem oddanej mu bohaterskiej młodzieży, Polska przemówiła w imię nieprzedawnionych praw swoich, domagając się należnego jej miejsca w rodzinie wolnych narodów.

Obywatele! Przybądźcie licznie na wyżej wymieniony obchód, aby oddać cześć tym, co oddali życie swe za Polskę.

Idea legjonowa nie zginęła i nie zginie, lecz trwa i trwać będzie, jak długo żyć będą Polacy, pragnący dobra i szczęścia ojczyzny.

Zaprzeczyć nikt nie zdoła, a stwierdzi w przyszłości historja, że zwycięstwo Polski i powołanie jej na nowo do życia jako wolnego i niepodległego państwa jest Czynu Sierpniowego zasługą.

A więc obywatele sądzę, że dzień 11-go września r. b., o godzinie siódmej wieczór, bo w dniu tym, w tym roku z powodu restaurowania Domu Narodowego odbędzie się dwunastoletni Czyn Sierpniowy, Polonja z Greenpoint, Williamsburga i okolicy zbierze się gromadnie i odda cześć bohaterom walki o wolność.

W. GRUBERSKI.

Profesor Mróz przeprowadził się na nowe mieszkanie

Znany Polonji nowojorskiej i brooklyńskiej profesor muzyki ob. Jan Mróz, zamieszkały uprzednio pn. 68 Nassau Ave., przeprowadził się na nowe mieszkanie i mieszka obecnie w domu pn. 120 Nassau Ave. Profesor Mróz udziela nadal lekcyj muzyki i w obecnym sezonie jesiennym obejmie stanowisko kapelmistrza orkiestry Teatru Polskiego.

Im więcej Czytelników mieć będziemy, tem lepsze i obszerniejsze będzie to pismo. Zyskując nowych Czytelników współpracujesz nad ulepszeniem Nowego Świata

DZISIAJ! DZISIAJ! DZISIAJ!

UROCZYSTY

Obchód Sierpniowy

odbędzie się staraniem Komitetu Piłsudskiego nr. 2-gi w sali Domu Narodowego, 261 Driggs ave. w Greenpoint, w sobotę 11-go września rb.

Przemawiać będzie ob. W. Bojan-Błażewicz i inni obywatele.

W programie śpiewy, muzyka i deklamacje.

Początek o godzinie 7:30 wieczorem.

Do współudziału zapraszamy wszystkie towarzystwa i całą Polonję z Brooklyna i okolicy.

Komitet.

DRUGI ROCZNY WIELKI PIKNIK

urządza

Tow. Śpiewa im. Szopena w Brooklynie, N. Y.

W NIEDZIELĘ, DNIA 12-GO WRZEŚNIA, 1926

W QUEENS COUNTY PARKU

Garrison Ave. blisko Grand St., Maspeth, L. I.

MUZYKA DOBOROWA POLSKA

Gra w kręgle o cenne nagrody.—Pocz. o godz. 1-ej popoł.—Wstęp 50c

O liczny współudział uprzejmie zaprasza KOMITET.

DOJAZD: Z Brooklyna, Grand St. tramwaj dowozi do Parku. Graham Ave. zmienić na Grand St., zejść na Garrison Ave. i udać się pół bloku na prawo do Parku. Flushing Ave. także dowozi do Parku. Z New Yorku: 14 St. Subway do Grand St. stacji w Brooklynie zmienić na Grand St. tramwaj do Parku.

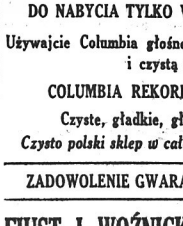

COLUMBJA REKORDY

wydane

NA WRZESIEŃ

18140-F Kum i Kuma — Wojtek i Magda Komik Duet
Czy To Panna Czy Mężatka

18141-F Jadą Ułani — Ignacy Ulatowski Komik
Nad Ebrą Fale

18142-F Dzień Dobry — Polka — Polska Orkiestra Columbia
Wypijmy Cośkolwiek — Polka — Orkiestra Columbia

18143-F Marzenie — Walc — Skrzypce i Harmonika — Wykonali Władysław Podosek i Mieczysław Krupiński
Polka w Okopach

18139-F Marsz Triumfalny Piłsudskiego — Polska Kapela [Wojskowa
Witaj Maj — Oberek — Polska Kapela Wojskowa

12042-F Nasze Góry — Walc — Columbia Orkiestra
Barbara Polka — Columbia Orkiestra

12043-F Wiedeński Pochód — Marsz — Columbia Milatary Banda
Dwa Orły — Marsz — Columbia Milltary Banda [Banda

18138-F—Polka Rach Ciach Ciach — Orkiestra Małowiejska
Francuska Polka — Orkiestra Małowiejska

DO NABYCIA TYLKO W NASZYM SKŁADZIE

Używajcie Columbia głośne igły i zauważcie piękną i czystą melodję.

COLUMBIA REKORDY SĄ NAJLEPSZE

Czyste, gładkie, głośne, bez szelestu

Czysto polski sklep w całem tego słowa znaczeniu

ZADOWOLENIE GWARANTOWANE KAŻDEMU

FIUST I WOŹNICKI PHONOGRAPH-PIANO COMPANY

708—5th Avenue, róg 22-ej ulicy,
So. Brooklyn, N. Y.

TELEFON: JUCENAT 2684

OBCHODY SIERPNIOWE

urządzone przez Komitety im. Piłsudskiego

11 WRZEŚNIA — Brooklyn-Greenpoint — w Domu Narodowym, 261-7 Driggs Ave. Początek o godz. 8-ej wiecz.

Komitety, które potrzebują na Obchody mówców, zechcą zawczasu zgłosić się do Centrali Z. K. P., 24 Union Square.

KORESPONDENCJE

STAMFORD, CONN.

Do całej Polonji!

RODACY!

Mamy zaszczyt zawiadomić was, że sprawa budowy Domu Polskiego w Stamford, Conn. postępuje naprzód, a to dzięki Polonji, która rozumie doniosłość Domu Polskiego, jak też i dzięki komitetowi, który pracuje z całem zaparciem się i nie żałuje czasu dla sprawy wielkiej, dla sprawy podniesienia imienia polskiego.

Za przeciąg trzech miesięcy, to jest od czasu gdy komitet budowy Domu Polskiego zaczął pracować, zebraliśmy drogą dobrowolnych składek blisko $4,000. Za loty zapłacona $2,600 Pozostaje do zapłacenia $2,900. W kasie czyli w banku komitet posiada do dnia dzisiejszego $945.60c.

A więc jak za tak krótki czas to zrobiono dużo i komitet składa cześć tym rodakom, którzy przyczynili się do złożenia tak pokaźnej sumy na rzecz Domu Polskiego.

Lecz zacząć coś a nie skończyć, to znaczy zmarnować tylko czas na darmo. Więc rodacy i rodaczki prosimy was nie ustawajcie w pracy i ofiarności dla sprawy tak wzniosłej, dla sprawy świętej dla waszego imienia.

Nie zwracajcie uwagi na tych, którzy chcą szkodzić tej robocie, bo ci są zawsze i wszędzie. Oni przestali być dawno Polakami i ich sprawy polskie nie obchodzą zupełnie. Ich cele są inne od waszych, więc też i spraw nas obchodzących popierać nie chcą.

Polegajcie zawsze na swych własnych siłach i na swym zdrowym chłopskim rozumie a wierzymy, że w krótkim czasie rozpoczniemy budowę Domu Polskiego.

Bo Dom Polski w Stamford powstanie, czy to się komu podoba lub nie.

Bo tak chcą Polacy w Stamford, Conn.

Dnia 26-go września r. b. komitet budowy Domu Polskiego urządza wielki staropolski bankiet, na sali Sobieskich, przy Mission Street, na którym rozegrane będzie bardzo wartościowe pianino, na które macie już bilety. Otóż upraszamy całą naszą Polonję i wszystkie towarzystwa o gremjalne przybycie na ów bankiet, gdyż dochód z takowego w całości przeznaczony na Dom Polski. Cena biletu tylko $1.00. Sądzimy więc, że cała Polonja przybędzie i poprze dobrą sprawę.

Zapraszamy również tą drogą całą Polonję z Port Chester, Greenwich, Gleenville, South Norwalk i okolicy, i spodziewamy się, że okoliczni rodacy zechcą się przyczynić również do podniesienia imienia polskiego.

Wydawnictwu Nowego Świata wyrażamy cześć i uznanie za szerzenie zdrowej oświaty i za łaskawe użyczenie szpalt swego dziennika dla spraw narodowych.

Cześć!

Komitet Budowy Domu Polskiego w Stamford, Conn.

Uroczystość rozwinięcia sztandaru

Uroczystość rozwinięcia sztandarów Stowarzyszenia Polsko-Amerykańskich Weteranów odbędzie się w Stamford, Conn., dnia 12-go września r. b. Uroczystość tę poprzedzi zbiórka wszystkich towarzystw polskich i amerykańskich weteranów w Armory Hall, przy South Street, o godzinie drugiej po południu. Sformowani udamy się do kościoła Najsłodszego Imienia Jezusa na South Street, na poświęcenie sztandarów. Po nabożeństwie udamy się z powrotem do Armory Hall i tam Stowarzyszenie Polsko-Amerykańskich Weteranów rozwinie swoje sztandary.

Wzywamy przeto całą Polonję, by stanęła do apelu w dniu 12-go września r. b. manifestując razem z nami przywiązanie do kraju przodków naszych nie mniej, by Polonja w Stamford, Conn. raczyła wykazać wobec Amerykanów, przedstawicieli Polski i ludności okolicznej, że nie zapomniała naszych trudów i własnych przyrzeczeń kiedy szliśmy w krwawe boje o odrodzenie naszej ojczyzny. Chcemy was widzieć rodacy w wielkiej rzeszy, byście w momencie poświęcenia sztandarów oddali cześć tym, co śpią spokojnie na terytorjum Kanady, na polach Francji i wschodnich rubieżach Rzeczypospolitej Polskiej, co polegli pełniąc obowiązek względem wymarzonej ojczyzny. Wierzymy niezłomnie, że Polonja w Stamford tak jak w dniach największych potrzeb Polski działała stale i konsekwentnie była lojalna wszelkiej działalności patrjotycznej, stanie do apelu razem ze swymi żołnierzami.

Jednocześnie podaję do wiadomości sekretarzy, iż towarzystwa, które przez omyłkę lub z braku adresów miejsca posiedzeń nie były zaproszone przez komitet na swych posiedzeniach do wzięcia udziału w poświęceniu sztandarów Stowarzyszenia Polsko-Amerykańskich Weteranów w Stamford, Conn. zapraszamy tą drogą o wystąpienie wszystkich towarzystw ze sztandarami. Punkt zborny dla towarzystw i całej Polonji w Armory Hall, przy South St., o godzinie drugiej po południu.

Za Stowarzyszenie Polsko-Amerykańskich Weteranów:

SZCZEPAN S. KIJEK, Prezes.

CZY WIECIE, ŻE

Miljon sekund upływa w przeciągu zaledwie 2 tygodni, biljon zaś sekund (miljon razy miljon) w przeciągu — przeszło 30 tysięcy lat.

Telefon, Orchard 1521
JÓZEF HALICKI, M. D.
LEKARZ
GODZINY:—
od 12 do 2 po południu
od 6 do 8:30 wieczór
w niedziele do 1 po południu
323 E. 10th Street, New York City

W SPRAWIE DROBNYCH OGŁOSZEŃ

udajcie się do najbliższej stacji w Waszem sąsiedztwie, jeżeli nie jest Wam wygodnie przyjść do Administracji NOWEGO ŚWIATA

BAYONNE, N. J.
STACJA No. 6—
Polonia Photo Studio
37 East 21st Street

BRONX, N. Y.
STACJA No. 3—
W. Steinberg
723 Courtlandt Avenue

BROOKLYN, N. Y.
STACJA No. 7—
Fifth Avenue Graphonola Shop
708 Fifth Avenue
SOUTH BROOKLYN

STACJA No. 10—
Markowska Hosiery Shop
90 Nassau Avenue
GREENPOINT

STACJA No. 13—
Fronczak Stationery Store
475 Vermont Street
EAST NEW YORK

STACJA No. 14—
Księgarnia Sablika
376 Oakland Street
GREENPOINT DOLNY

STACJA No. 15—
Pszczoła Music Store
153 Wythe Avenue
NORTH SIDE

HARRISON, N. J.
STACJA No. 21—
Józef Marchewka
411 North 3rd Street

IRVINGTON, N. J.
STACJA No. 18—
Pani M. Szymkowska
584 Grove Street

ELIZABETH, N. J.
STACJA No. 16—
JOHN PIPAŁA
163—3rd Street

JERSEY CITY, N. J.
STACJA No. 11—
J. ŚREDNICKI
491 Grove Street

STACJA No. 12—
A. LORCZAK
291 Grand Street

JAMAICA, L. I. N. Y.
STACJA No. 1—
Felix Czarnecki
Real Estate
107—06 Sutphin Boulevard

MASPETH, L. I. N. Y.
STACJA No. 9—
RAWKINIS MUSIC STORE
40 Grand Street

NEW BRIGHTON, S. I.
STACJA No. 4—
L. NADRATOWSKI
202 Jersey Street

NEWARK, N. J.
STACJA No. 2—
R. TYJEWSKI
47 Jones Street

STACJA No. 8—
S. JAGIEŁŁO
180 Warwick Street

PASSAIC, N. J.
STACJA No. 20—
Suszek i Szewczyk
NOVELTY COMPANY
104 Passaic Street

YONKERS, N. Y.
STACJA No. 5—
Michael Winskowski
426 Walnut Street

W chwili gdy Agnes Kelly, lat 6, przechodziła wraz z matką po jednej z ulic Jersey City, jakiś mały łobuz rzucił jej w twarz ostrą piłę, która zeszpeciła cały policzek i omal nie uszkodziła oka

Jak Kemal Pasza zwalcza swych wrogów?

Amerykanin opisuje egzekucje w Turcji

LONDYN, 10 września. — Pewien Amerykanin, który niedawno powrócił z Turcji, opisuje tutaj ostatnie egzekucje, wykonane przez Abdul Hammeda, „krwawego władcę", na swoich przeciwnikach politycznych.

Pomimo iż wszyscy członkowie trybunału, nie wyłączając samego prezydenta, uznali, iż Djavid Bej, znana turecka powaga finansowa, oraz dwóch jego towarzyszy są niewinni, z rozkazu Kemala, jako „niebezpieczni polityczni oponenci", zostali skazani na śmierć. Djavid Bey wierzył do ostatniej chwili, iż zostanie najwyżej wygnany i większą część czasu w celi więziennej spędzał na pisaniu finansowej historji Turcji, którą spodziewał się dokończyć na wygnaniu.

Według wiadomości pochodzących z wiarygodnych źródeł, Kemal ze względu na bezpieczeństwo swego państwa czyni starania o przyjęcie Turcji do Ligi Narodów, zażąda jednak przytem, aby Turcja jako kierowniczka państw muzułmańskich otrzymała stałe miejsce w Radzie Ligi.

Pierwszy serbski okręt wojenny

BELGRAD, 10 września.—Serbja, która przed wojną wszechświatową zajmowała stanowisko podobne do Szwajcarji, nie mając wylotu na morze, obecnie weszła do rzędu większych państw przez stworzenie floty wojennej. W ostatnich czasach rząd serbski zakupił okręt wojenny pojemności 3,000 ton, nazwany „Dalmacja", który wczoraj po raz pierwszy wypłynął na wody morza Adrjatyckiego pod flagą serbską.

Farmer zastrzelił szeryfa i jego pomocnika

ALLENTOWN, 10 września.—Farmer Granville Holben zamieszkały w powiecie Lehigh ceniący nisko życie ludzkie i swoje własne zabił szeryfa i jego pomocnika, gdy mu chcieli doręczyć pozew sądowy za nieposyłanie dzieci do szkoły za co farmerowi groziła kara w sumie 2 dolary.

Farmer następnie został postrzelony przez trzeciego urzędnika powiatowego, gdy usiłował zbiec z domu do lasu.

Papież wprowadził zegary dla kontrolowania robotników

RZYM, 10 września. — Robotnicy zatrudnieni w ogrodach i gmachach watykańskich będą musieli w przyszłości stawać regularnie do swej pracy, na skutek zaprowadzenia zegarów oznaczających czas przyjścia do pracy. Papież polecił zaprowadzenie zegarów registrujących czas pracy na skutek lekceważenia przez robotników swych obowiązków stawania do pracy w przepisanej godzinie.

Angielska flota wojenna ma pomścić śmierć swych marynarzy

LONDYN, 10 września. — Dowódca angielskiej floty wojennej na wodach Dalekiego Wschodu otrzymał rozkaz pomszczenia śmierci marynarzy angielskich zabitych podczas bitwy pomiędzy wojskami chińskiemi.

NIE ZWLEKAJCIE

aż zęby wasze tak się zepsują, że są powodem wielu chorób. Wykorzystajcie ten plan tygodniowych spłat i miejcie zęby wasze wyleczone. Wszystka robota starannie wykonana i gwarantowana pod względem najlepszych materjałów. Wszystkie złote koronki zrobione z 22-karatowego złota.
BADANIE DARMO.
Specjalista od Wyrywania Zębów.
GODZINY PRZYJĘĆ:—
dziennie od 10 rano do 9 wieczór
w niedziele od 10 rano do 2 po poł.
Dr. N. KARMEL
500 East 11th Street, New York City
Róg Avenue A

Chroniczne Choroby Mężczyzn i Kobiet Skutecznie Leczone

Specjalista

Znany od dwudziestu pięciu lat specjalista Dr. Zins, leczy z najlepszym skutkiem i bez bólu wszystkie chroniczne i świeże choroby krwi, skóry, serca, płuc, wątroby, żołądka, nerek, nerwów jakoteż reumatyzm. Analiza moczu i krwi.

Opłata bardzo umiarkowana

O ile jesteście chorzy zwróćcie się natychmiast z największem zaufaniem do male
Godziny przyjęć: Od 9 do 8.
W niedzielę od 9 do 4 po południu.
X-Ray analiza krwi—system Wassermana i chemiczna analiza.

Porada i egzaminacja darmo
DR. L. ZINS
PRAK. 28 LAT
110 EAST 16 ULICA
między Irving Place i Union Square.

GAWLIŃSKI & CO.

POLECAJĄ NASTĘPUJĄCE DOMY:

6 familijny murowany i dwa sklepy, mieszkania po pięć ładnych pokoi, kąpielnie, elektryka, dom dobrze utrzymany na Avenue, w bardzo dobrej byznesowej sekcji, rent $3,420; cena $24,500, gotówki około $4,500; tylko jeden mortgage bankowy na pięć i pół procent.

6 familijny murowany w najlepszej rezydencjalnej sekcji na Flatbush, mieszkania po 4 duże widne pokoje, box rooms, wszelkie nowoczesne ulepszenia, lota 25 x 125, rent $3,432; cena $22,000, gotówka stosownie do umowy; tylko jeden mortgage bankowy, drugi będzie dany na korzystnych warunkach.

8 familijny murowany, mieszkania po sześć pokoi, kąpielnie, elektryka, dom w dobrej sekcji, pół bloku od dużego parku, rent $2,980; cena $19,000, gotówki $4,000 lub mniej; tylko jeden mortgage, drugi będzie udzielony na bardzo dogodnych warunkach.

22 familijny murowany, apartamenta po cztery i pięć ładnych, widnych pokoi, box rooms, kąpielnie, białe zlewy, elektryka, gorąca woda, front domu 48 stóp szeroki, dom dobrze utrzymany, w dobrej sekcji, rent $7,900; cena $53,000, gotówka nie duża, stosownie do umowy; tylko jeden mortgage bankowy na pięć i pół procent.

DO WYNAJĘCIA

Movie (teatr migawkowy) dla fachowca, gotowy do otwarcia, 500 siedzeń, rent miesięczny $250.

Duży sklep na Driggs Avenue, doskonały na Shoe Store, Dry Goods lub Mens Furnishings.

ZGŁOSZENIA

GAWLIŃSKI & CO.
231 DRIGGS AVENUE, BROOKLYN, N. Y.
Pożyczamy na hipoteki najtańszym kosztem.
Asekuracje wszelkiego rodzaju.

FILADELFJA

Po sukcesie jaki był na wystawie w Domu Polskim, dnia 5-go września, gdzie gremjalnie zebrało się 23,000 Polonji, Dyrekcja Teatru jest w prawdziwej obawie, ponieważ jeśli nasi rodacy zechcą przyjść w połowie tylko na przedstawienie dnia 14-go września, na piękną operetkę pod tytułem „Miłość Cygańska", sala nie pomieści gości. Znamy gust Polonji w Philadelphii, wiemy że lubi śpiew, prawdziwe głosy piękne i muzykę wyższą, będzie miała okazję nie lada, śpiew króluje, tony jak kwiaty padają i czarują. Całość bogata, na scenie 20 osób i muzyka, balet, chóry.

Zapraszamy naszych stałych bywalców do Moose Auditorium.

TEATR POLSKI.

LISTY DO ODEBRANIA

W. S.
C. O.
A. S.
Nr. 156
Nr. 132
Nr. 142
Nr. 237
B. S. G.
A. H. P. V.
W. K.
B. B. C.
E. M. A.

AKUSZERKA—MASSEUSE
praktykowała w
ZHITOMIR BIRTH HOSPITAL
KIEFF ZAITZEFF HOSPITAL
B. E. SHMULENSON
271 E. Broadway, New York, N. Y.
Pierwsze Piętro—Tel., Orchard 8121
SŁUŻY PORADĄ I POMOCĄ.

Drobne Ogłoszenia

Farmy do sprzedania
(*Farms for Sale*)

FARMA NA SPRZEDAŻ OD WŁAŚCICIELA W NEW JERSEY
249 akrów, wielki sad, wielka stajnia dla krów i sajlo, woda w stajni przy każdej krowie, 30 registrowanych krów, 2 jałówki, 1 buhaj, 4 konie, auto truck, traktor i wszelka maszynerja jaka potrzebna na farmie, 2 duże domy, 6 akrów pomidorów, 4 akry kartofli, 25 akrów korny; cena za tę farmę $16,000, połowę gotówki. Zgłosić się osobiście lub listownie do S. Gawrysiak, 154 Bedford Avenue, Brooklyn. (12e)

BOUND BROOK, N. J.
Trzy akry najlepszej ziemi z płynącą rzeczką w zabudowanej okolicy przy tramwaju, pięć do piętnaście minut chodu do dwudziestu najróżniejszych fabryk, trzy minuty chodu do ośmioklasowej szkoły, polski kościół na miejscu; cena $1,800, wpłaty $300, reszta po $10 miesięcznie. Proszę się zgłosić do wyjazdu razem z żoną każdego dnia pomiędzy dziewiątą a dwunastą lub pisać do
WŁAŚCICIEL, ROOM 305
126 Liberty Street, Dept. D
NEW YORK, N. Y.

Realności do sprzedania
(*Real Estate for Sale*)

TERAZ OBECNIE NAJLEPSZA PORA DO KUPNA REALNOŚCI
Szanowni rodacy, nie traćcie nadziei. Zgłoście się do naszego biura a otrzymacie to czego szukacie. U nas znajdziecie rzetelne porady i zadawalniającą obsługę. Uczciwie przeprowadzone tranzakcje dla każdego kupującego przez naszą firmę, tak że nie może być nikt narażony na jakiekolwiek krętactwo. Najlepiej możemy każdemu udowodnić naszą działalność przez tych, którzy pokupili przez naszą firmę i korzystają z 25 procent od swoich ulokowanych pieniędzy. Jest to jedyne biuro, które szczyci się swoją popularnością. Nie przechwalamy nikomu, każdy może się przekonać, jeżeli się zgłosi do naszego biura. Dostaniecie dom na

16 familij i dwa sklepy, (fire proof) cenę $28,000, wpłaty $7,500, rentu przynosi $5,200.

9 familij po 6 pokoi; cena $28,700, gotówki $7,000, rentu $5,208.

2 familje murowany, po 6 lub 5 pokoi; cena $8,500, gotówki około $2,000.

1 familję w Jamaica, lota 40 x 100, 9 pokoi z werandą, nowe ulepszenia; cena $9,000, gotówki około $2,000.

Mamy wiele większych i mniejszych domów po cenach niskich na bardzo dobrych warunkach.
A. MICKIEWICZ CO.
116 East 7th Street
NEW YORK
Pomiędzy First Avenue i Avenue A (12e)

Realności do sprzedania
(*Real Estate for Sale*)

DOMY w Bayonne, N. J. zamieniam na farmy większe lub mniejsze w stanie New Jersey. Zgłoszenia J. Polakowski, 39 West 19th Street, Bayonne, N. J. Telefon 6114. (11e)

Z POWODU choroby żony sprzedam interes bucznernię, grosernię i grain store, dzielnica ruska i polska, dom sześcio pokojowy, elektryka, telefon, garaż na trzy samochody, Dodge 1926 i ciężarowy Ford 1925. Zgłoszenia listownie lub osobiście B. Tytla, Uncasville, Conn. (7-e12)

Z POWODU wyjazdu do kraju sprzedam jedno familijny dom drewniany, dwa garaże, lota 50 x 120, ogród, dobra komunikacja, przystępne warunki, cena umiarkowana. Zgłoszenia 107-38 Dean St., Jamaica, L. I. Telefon, Jamaica 3238, J. Grochola. (14e)

HEMPSTEAD EAST.—Dwie loty 40 x 115 stóp, $250 każda, łatwe warunki. Martha Ellison, 97 Main St., Hempstead, L. I. (12e)

46 SOUTH 6TH ST., BROOKLYN.—Trzy piętrowy i basement murowany dom, w pierwszorzędnym stanie, 13 pokoi, wszystkie nowoczesne ulepszenia, na trzy familje. Przyjdź i zobacz wieczorami i w niedzielę; cena bardzo przystępna. (14-e11)

NEW BRUNSWICK
LOTY PO $49
przy drodze nad brzegiem rzeki, pomiędzy dwoma przemysłowemi miastami, New Brunswick i Bound Brook; droga z konkretu i linja tramwajowa przechodzą przez posiadłość; możność łódkowania, kąpieli i rybołowstwa; wszystkie loty położone wysoko i są suche, 25 x 100; $2.00 gotówki i $1.00 miesięcznie wpłaty na każdą lotę; sprzedawane po pięć lot na jednego kupca.
J. J. SCHWARTZ
494—10th Avenue, New York City (11e)

JEDNO familijny dom drewniany, sześć pokoi, wszelkie ulepszenia, lota 65 x 80; cena $6,250, gotówki $1,000. Zgłoszenia Konrad, Biltmore Ave., Elmont, L. I., blisko Belmont Park. (12e)

OŚMIO familijny dom, ośm pokoi, wszelkie ulepszenia, garaże, lota 39 x 80; cena $6,700, gotówki $1,000. Zgłoszenia Konrad, Biltmore Ave., Elmont, L. I., blisko Belmont Park. (12e)

PRZEMYSŁOWA posiadłość w Elmhurst; sklep duży, 5 pokoi, wszystkie ulepszenia, dodatkowa lota 25 x 200, również narożna posiadłość, 5 familijny dom, dwie sale do tańca, salonik-poczekalnia, sklep 52 x 91, bez agentów. Adres Grand Street, róg Corinth Ave., Elmhurst, L. I. (28-e17)

JERSEY CITY HEIGHTS
TANIOŚĆ DLA ROBOTNIKÓW.—Nowe dwu familijne domy, cztery lub pięć pokoi, wjazd, osobny piec parowy dla każdej rodziny, kombinacyjne emaljowane gazowe piece, najnowsze ulepszenia, małą sumę gotówki do wpłaty, co płacicie miesięcznie za czynsz wypłaci hipotekę; opłaci się obejrzeć te posiadłości; trzy domy po $8,900, pięć domów po $9,400. 28 domów zbudowanych, 20 sprzedanych; także wspaniała inwestycja zarobkowa; na rogu dwu familijny murowany dom z dużym sklepem nadającym się na grosernię i delikatessen. Mr. HILL MELBORO REALTY CORPORATION, BUILDERS, 657 Liberty Avenue, pomiędzy Leonard Street i Secaucus Road, Jersey City, N. J. (12e)

Różne do sprzedania
(*Miscellaneous for Sale*)

MEBLE z salonu i inne muszą być sprzedane natychmiast. Charlib, 206 East 13th Street, drugie piętro. (21-x12)

MEBLE z salonu, pięć kawałków na sprzedaż, w dobrym stanie. 204 Nassau Ave., Brooklyn, ostatnie piętro na prawo. (12x)

Interesy do sprzedania
(*Stores for Sale*)

BUCZERNIA tania i dobra na sprzedaż w polskiej dzielnicy Greenpoint. Zgłoszenia Józef Woliński, 277 Driggs Ave., Brooklyn. (13s)

BALWIERNIA na sprzedaż 253 Driggs Ave., Greenpoint, Brooklyn. (15s)

BALWIERNIA do sprzedania. 514 East 5th Street, New York City. (31s)

BUCZERNIA i grosernia do sprzedania, obrót tygodniowy $600, z powodu choroby musi poddać się operacji, dobra sposobność dla prędkiego kupca. 267 Broadway, Bayonne, N. J. Telefon 1262. (11s)

CANDY i ice cream sklep do sprzedania z powodu wyjazdu do innego miasta; cztery pokoje przy sklepie, lease na trzy i pół lata. 523 Graham Ave., Brooklyn, N. Y. (12s)

CANDY, stationery sklep do sprzedania, dwa pokoje. 460 Grove Street, Jersey City, N. J. (11s)

CANDY store do sprzedania tanio z powodu wyjazdu na wieś. 335 Oakland Street, Greenpoint. (12s)

CANDY i cigar store na sprzedaż z powodu choroby, pokoje w tyle, dochodu $350 tygodniowo, w polskiej i ruskiej dzielnicy. 528 East 16th Street, New York. (32-s12)

CANDY, stationery i pool table w jednym sklepie na sprzedaż, dwa pokoje duże, rent tani, sprzedaje z powodu innego interesu, dobra sposobność dla prędkiego kupca. 77 East 22nd Street, Bayonne, N. J. (27-s12)

Candy Store
Możecie sobie kupić jeden dobry interes za $500, drugi za $1,400; okolica polska; rent tani; są pokoje; Wam się opłaci zgłosić do mego biura.
JOHN PIETROLEWICZ
BUSINESS SPECIALIST
306 Jackson Avenue
LONG ISLAND CITY (11s)

GROSERNIA i buczernia z domem lub bez jest do sprzedania. 148-10 Lincoln Ave., Jamaica, L. I. N. Y. (12s)

GROSERNIA i pork store na sprzedaż, lease odnowiony, cena $1,500. 240 York St., Brooklyn. (11s)

GROSERNIA i delikatessen do sprzedania, lease na cztery lata, rent $40, bardzo tanio, z powodu innego interesu. Złosić się do Mr. Sitko, 54 Jones St., Newark, N. J. (11s)

GROSERNIA i delikatessen na sprzedaż z powodu innego interesu, obrót tygodniowy $600 gwarantowany. 314 East 135th St., Bronx. (5-s21)

GROSERNIA i buczernia do sprzedania, $500 obrotu tygodniowego. 320—5th St., Jersey City, N. J. (14s)

GROSERNIA i delikatessen do sprzedania w polskiej i ruskiej dzielnicy, obrót tygodniowy $550 gwarantowany, rent $50 miesięcznie, dwa pokoje do zamieszkania. 504 East 6th St., New York. (4-s14)

GROSERNIA na sprzedaż z powodu innego interesu. 438 East 9th Street, New York. (33-s17)

GROSERNIA
Możecie kupić sobie dobrą wypróbowaną grosernię w której interes jest gwarantowany, rent jest tani, a okolica jest polska; cena bardzo niedrogą. Zgłoszenia do biura
JOHN PIETROLEWICZ
BUSINESS SPECIALIST
306 Jackson Avenue
LONG ISLAND CITY (11s)

Interesy do sprzedania
(*Stores for Sale*)

NA SPRZEDAŻ
grosernia i bucernia tanio, przystępna cena, nadzwyczajna okazja, sekcja przemysłowa, lokacja 465 Henderson Street, Jersey City, N. J. Po dalsze informacje zgłoszenia do Lewicki Realty Co., 338 Henderson St., Jersey City, N. J. (12s)

SALON do sprzedania z powodu nieporozumienia pomiędzy spólnikami, musi być sprzedany przez 15-tym września, rent $20. 380 Wythe Ave., Williamsburg, Brooklyn. (12s)

WIELKA taniość dla prędkiego kupca, grosernia i delikatessen w South Brooklynie do sprzedania, targu $500, rent z pokojami $40. Telefon, Huguenot 0216. (12s)

Praca dla Mężczyzn
(*Help Wanted Male*)

ZMYWACZY
do ciężarowych samochodów, muszą znać ogólną pracę przy częściach do ciężarowych samochodów, dobra zapłata. Garage, 361 Avenue A. (11m)

CHŁOPCÓW
odpowiednich i chętnych do pracy w machine shop przy częściach do radio; Zgłoszenia 102 Lewis Street, ostatnie piętro, New York City. (12m)

POTRZEBUJĘ dwóch malarzy. Zgłoszenia 811 Dawson St., Bronx, N. Y., Michał Garko. (11m)

250 ROBOTNIKÓW potrzeba do pracy przy drodze stanowej, dobra zapłata, dobre mieszkanie i podróż zapłacona. Zgłoszenia 722 Bainbridge St., Phila. Pa. (14m)

BUSHELMEN potrzeba; stała praca. Bernhard, 148 East 125th Street, New York. (12m)

JANITOR potrzebny do ośmio familijnego domu w Brooklynie na Keap St., blisko Bedford Ave., niema ogrzewania ani gorącej wody, za zapłatę $15 może otrzymać 6 dużych widnych pokoi z kąpielnią i elektryką, bardzo dobre miejsce dla porządnego człowieka. Zgłoszenia Gawliński & Co., 231 Driggs Ave., Brooklyn. (13m)

POTRZEBNY zdolny ślusarz na żelazne lampy, świeczniki (lighting fixtures). Zgłosić się po informacje listownie A. Duna, 437 Ogden Ave., Jersey City, N. J. (31-m13)

POTRZEBNY starszy samotny człowiek do pracy na farmie, praca lekka i stała, przez zimę ma być sam na farmie, wynagrodzenie $35 miesięcznie i wikt. Po bliższe informacje zgłosić się do właściciela Stanisław Zieliński, 327 West 44th Street. (25-m11)

POTRZEBA piekarza na cakes i rolls. 380 St. Paul's Ave., Jersey City, N. J. (11m)

ROBOTNIKÓW
i
POMOCNIKÓW
do galwanicznego oddziału
L. O. KOVEN & BROS.
u stóp First Street
HOBOKEN, N. J. (11m)

Praca dla Kobiet
(*Help Wanted Female*)

OPERATOREK
potrzeba przy dziecięcych paltach; sizes 2 do 6.
THE FAVORITE BABY COAT CO.
32 West 18th Street (11f)

KELNERKA potrzebna do restauracji. 228 East 10th Street, New York. (17-f11)

Poszukiwania
(*Information Wanted*)

POSZUKUJĘ mieszkania przy polskiej rodzinie. Zgłoszenia 227 East 11th St., Jan Lipka. (30-i13)

POSZUKUJĘ Tomasza Szurgzda, lub ktoby wiedział gdzie się on obraca, proszę zgłosić się do Aaron Powsner, 50 Court St., Brooklyn, N. Y. (11i)

POSZUKUJĘ na mieszkanie dwie panny lub panie. P. P., 102 East 7th St., drugie piętro na lewo. (24-i13)

MŁODZIENIEC, 21 lat poszukuje pracy biurowej. Zgłoszenia listownie do Nowego Świata pod K. L.

POSZUKUJĘ mego brata Franciszka Dworzańskiego, ziemia Łomża, wieś Wólka Piaseczna. Zgłoszenia Franciszka Kondracka, 728 Wythe Ave., Brooklyn. (2-i14)

Osobiste
(*Personal*)

Jak macie się przeprowadzać to przyjdźcie do mnie, a ja zrobię dla was prędko, dobrze i tanim kosztem.
JÓZEF ZULEWSKI
Elizabeth Express Trucking Co.
332-4 South Park St., Elizabeth, N. J.
Telefon, Emerson 4414 (19)

Szkoły
(*Schools*)

SZKOŁA BALWIERSTWA
Zostańcie balwierzem. Dzienne i wieczorne klasy. Kurs $25. Zarabiajcie duże pieniądze. W ubiegłym roku daliśmy stałe posady 600 naszym dyplomowanym. Teraz zarabiają $55 do $75 tygodniowo. National Barber College, 150 Third Ave., blisko 15th Street, New York City.

Kapitał i Interesy
(*Business Opportunities*)

CAFE, 35 lat w Maspeth, dobre miejsce dla pracującego człowieka, cena przystępna. Pisać Box 138, 129 Greenpoint Ave., Brooklyn. (12k)

POWAŻNE sumy pieniężne wypożyczane na drugie i trzecie hipoteki, pożyczki na budowę, dogodne warunki, prędka obsługa. Eskay Holding Corp., 26 Court St., Suite 414. Tel., Triangle 6337.

Pomieszkania do wynajęcia
(*Apartments to let*)

Bardzo Tanie Mieszkania
3, 4 lub 5 pokoi, $21 za pokój, elektryczność, gorąca woda.
BIURO, 174 EAST 74TH STREET (11a)

Pokoje umeblowane
(*Furnished Rooms to let*)

POKÓJ do wynajęcia. 438 East 70th St., New York City, Apartament 23. E. Bonkowski. (12r)

POKÓJ lub dwa pokoje do wynajęcia dla panny, kobiety lub małżeństwa przy samotnej kobiecie, parowe ogrzewanie, wanna, można gotować i prać. 433 East 80th St. Zgłoszenia w niedzielę od 9 do 12 i od 2 do 6 Apartament 27. (23-r11)

3RD AVE. 257.—Ładne, czyste, umeblowane pokoje, pojedyncze i podwójne, tanio. (18-r18)